بسم الله الرحمن الرحيم

وەقایعی کوردستان

رۆژنامەی رەسمیی حکومەتی هەرێمی کوردستانە / وەزارەتی داد دەری دەکات

ژمارە (٦٣) سالی شەشەم ٢٠٠٧/١/٢١ ز (١) ی سەرماوەرز ٢٧٠٦ ی کوردی (٣)ی ذي القعدة ١٤٢٧ ی کۆچی

لەم ژمارەیەدا :

63

* یاسای ژمارە (٥)ی ساڵی ٢٠٠٦: یاسای وەزارەتی کارەبا ل١
* یاسای ژمارە (٧)ی ساڵی ٢٠٠٦: یاسای وەزارەتی پلان دانان ل٧
* یاسای ژمارە (٨)ی ساڵی ٢٠٠٦: یاسای وەزارەتی شەهید و ئەنفال کراوان ل١٤
* یاسای ژمارە (٩)ی ساڵی ٢٠٠٦: یاسای وەزارەتی دەرامەتە ئاوییەکان ل٢٢
* فەرمانی وەزارەتی هەرێم بۆ کاروباری ناوخۆی ساڵی ٢٠٠٦ : ل٢٨
  پچرانی ناحیەی شەمامك لە قەزای خەبات و بەستنەوەی بە قەزای ناوەندی هەولێر
* فەرمانی وەزارەتی کشتوکاڵ: ل٣٠
  درێژکردنەوەی ماوەی کارکردن بە بڕیاری ژمارە(٦١١)ساڵی ١٩٧٧ بۆماوەی ساڵێك
* بەیانی وەزارەتی شارەوانی: ل٣١
  کردنەوەی شارەوانی (ئیسیوە) سەربە ناحیەی پشدەر
* ڕێنماییەکانی دامەزراندنی کۆمپانیا: ل٣٢

www.dad4kurdistan.com
e.mail: waqaea@yahoo.com

ناونیشان: هەولێر باڵەخانەی وەزارەتی داد

بەڕێوەبەرایەتی (٢٢٤٥٥٠٦ _ ٢٢٤٥٥٠٧ _ ٢٢٤٥٥٠٨)

بسم الله الرحمن الرحيم

وقائع كوردستان

الجريدة الرسمية لحكومة أقليم كوردستان العراق – تصدرها وزارة العدل

العدد (٦٣) | السنة السادسة | ٢١/١/ ٢٠٠٧م | (١) سەرماوەرز ٢٧٠٦ ك | (٣) ذي قعدة ١٤٢٧ هـ

في هذا العدد:

✵ قانون رقم (٥) لسنة ٢٠٠٦ (قانون وزارة الهكرباء) ص٣٥

✵ قانون رقم (٧) لسنة ٢٠٠٦ (قانون وزارةالتخطيط) ص٤٠

✵ قانون رقم (٨) لسنة ٢٠٠٦ (قانون وزارة شؤون الشهداء و المؤنفلين) ص٤٥

✵ قانون رقم (٩) لسنة ٢٠٠٦ (قانون وزارة الموارد المائية) ص٥٣

www.dad٤kurdistan.com
e.mail:waqaea@yahoo.com

بدالــة (٢٢٤٥٥٠٦ _ ٢٢٤٥٥٠٧ _ ٢٢٤٥٥٠٨)

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان
بەناوی گەلەوە
سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق

پشت بەو یاسایەی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان– عیراق داینـاوەو بـەپێی حـوکمی مـادە دە/یەکەم لە یاسای ژمارە(١)ی ساڵی ٢٠٠٥، یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان– عیراق، ئەم یاسایەمان دەرچواند:

یاسای ژمارە (٥)ی ساڵی/٢٠٠٦
یاسای وەزارەتی کارەبای هەرێمی کوردستان ـ عیراق

ماددەی یەکەم:

مەبەست لەم زاراوانەی خوارەوە، ماناکانی بەرامبەریانە:

یەکەم: هەرێم: هەرێمی کوردستان ـ عیراق.

دووەم: وەزارەت: وەزارەتی کارەبای هەرێم.

سێیەم: وەزیر: وەزیری کارەبای هەرێم.

چوارەم: بریکار: بریکاری وەزارەتی کارەبای هەرێم.

پێنجەم: ئەنجومەن: ئەنجومەنی راوێژکاریی وەزارەتەکە.

ئەرك و فرمانی وەزارەتەکە

ماددەی دووەم:

وەزارەت، ئەم ئەرك وفرمانانەی خوارەوە دەگرێتە ئەستۆ:

یەکەم: بەرهەم هێنان و و زامنکردن و دابەشکردنی وزەی کارەبا.

دووەم:بەگەڕخستن وچاکردنەوەی بەردەوامی بنکەکانی بەرهەمهێنانی کارەباو، تۆڕەکانی گەیاندن و دابەشکردنی.

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

سـێیەم: بەشـداری كـردن لــە بـەهێز كردنـی ئـابووریی نیـشتمانیدا لــە بـواری بەرهــەمهێنانی ووزە وگواســتنەوەی وگەیانــدن بــە بەشــدارانی بەگــشت توێژەكانیەوەو كۆنترۆڵ كردنی تۆڕی كارەباو كۆكردنـەوەی كرێكـانی و بەرزكردنەوەی ئاسـتی ئەنجامـدانی كـار، بـە مەبەسـتی پەلـە لێكـردن لـە پێشخستنی ئابووری و كۆمەڵایەتی و رۆشنبیری لە هەموو لایەكی هەرێمدا لــە رێگــەی دامەزرانــدنی ویــستگەی بەرهــەمهێنی نــوێ وپێــشكەوتوو بۆدابینكردنی پێداویستی كارەبا بۆ هەنووكە وئاینده جگە لــە دامەزرانـدن وفراوانكردنی تۆڕی گواستنەوەو دابەشكردنی كارەبا ، بۆ ئەوەی لـەگـەڵ پێداویستی زیادبوونی بارگەكان (الاحمال)و، بەرزكردنەوەی پلەی دڵنیاییدا بگونجێ و، گەیاندنی تەزووی كارەبـا بـۆ بەشـداران ، بـەپێی ئاكارەكـانی پێوانەیی داواكراو.

چــوارەم: ئامــادەكردنی پلانــی ســاڵانەو دوورخایــەن بــۆ كــەرتی كارەبــاو، سەرپەرشــتیكردنی جێبــە جێكردنــی پلانــە بریــار لەســەردراوەكان و، هەڵسەنگاندنی ئەنجامی جێبە جێكردنە كە.

پێنجەم: ئامادەكردنی لێتۆژینەوەی كەڵكی هونەری و ئابووری لەسـەر پرۆژەكـانی وەزارەت و، پێــشنیازی تۆماركردنیــان لــە نێـو پلانــەكانی وەزارەتــدا و، جێبەجێكردنی پرۆژە بریار لەسـەر دراوەكـان و رەچـاوكردنی سـەلامەتیی ژینگە.

شەشەم: كۆشش بۆ وەكێشكردنی سەرمایەو، هاندانی وەبەرهێنانی نیـشتمانی و بیـانی لەو كەرتانەدا كە پێوەندییان بە ئیشوكاری وەزارەتەكەوە هەیە.

حەوتەم: هەماهەنگی وتەواوكاری (التكامل) لەگەڵ وەزارەتەكانی فیدراڵدا.

ئــــــەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

پێکهاتەکانی وەزارەت

ماددەی سێیەم:

یەکەم: وەزارەت لـەم پێکهاتانەی خوارەوە پێك دێت:

١- **وەزیر** : سەرۆکی باڵاو بەرپرسی ئیش و کاروئاڕاستەکردنی سیاسەتی وەزارەتەکەیەو سەرپەرشتی و چاودێریان دەکا، هەموو بڕیارو فەرمان و ڕێنماییـەکیش کـە پێوەنـدیی بەئەرکوفرمان وپێکهاتەو دەسەڵات وکاروباری دیکەی هونەری و دارایـی وئیـداری ورێکخستنی وەزارەتەکـەوە هـەبێ، بـەپێی حوکمـەکانی ئـەم یاسـایە لـە وەزیـرەوە دەردەچن وخۆی سەرپەرشتیی جێبەجێکردنیان دەکـات و بەرپرسیـشە لـە بـەردەمی ئەنجومەنی وەزیراندا چونکە خۆی ئەندامێکی هاوکاری ئەنجومەنەکەیـەو، بـۆی هەیـە هەندێ لە دەسەڵاتەکانی خۆی بە بریکاری وەزاەتەکە، یان بە بەڕێوبەرە گـشتییەکان یان بە هەر فرمانبەرێکی وەزارەتەکە، کە خۆی بەباشی بزانیٚ، بسپێرێ.

٢- **بریکـاری وەزارەت:** لـە چوارچـێوەی ئەودەسـەڵاتەی کـە وەزیـر پێـی دەسـپێرێ، یاریـــدەی وەزیـــر دەدات لــــە ئاڕاســـتەکردن و سەرپەرشـــتیکردنی کاروبــــاری وەزارەتدا.مەرجیشە بڕوانامەی زانکۆی تایبەتمەندی هەبێ.

٣- **نووسـینگەی وەزیـر:** فرمانبــەرێ بەپلــەی بەڕێوەبەر،بــەڕێوەی دەبـا ،کەبڕوانامــەی زانکۆی هەبێ و ژمارەیێ فرمانبەریش یاریدەی دەدەن.

٤- **نووسینگەی بریکاری وەزارەت:** فرمانبەرێ بە پلـەی بەڕێوەبـەر بـەڕێوەی دەبا،کـە بڕوانامەی زانکۆی هەبێ. ژمارەیێ فرمانبەریش یاریدەی دەدەن.

٥- **ڕاوێژکاران:** لە چوارکەس زیاتر نابن.مەرجیشە بڕوانامەی زانکۆیان هەبێ و خـاوەن ئەزموون و کارامە بن.

٦- **بـەڕێوەبەرایـەتی گـشتیی کاروبـاری ئیـداری و دارایـی:** بەڕێوەبــەرێکی گــشتی سەرۆکایەتیی دەکا،کە بڕوانامەی زانکۆی هەبێ و، خاوەن ئەزموون وپسپۆربێ.

٧- **بەڕێوەبەرایەتی گشتیی پلاندانان و جێبەجێکردنی پرۆژەکانی کارەبا:** بەڕێوەبـەرێکی گـشی سـەرۆکایەتیی دەکا،کـە بڕوانامـەی زانکـۆی هـەبێ و ،خـاوەن ئـەزموون و پسپۆربێت.

٨- **بەڕێوەبەرایــەتی گــشتیی بەرهــەمهێنانی وزەی کارەبــا:** بەڕێوەبــەرێکی گــشتی سەرۆکایەتیی دەکا،بڕوانامەی زانکـۆی هـەبێ و ، خـاوەن ئـەزموون و پـسپۆریش بێت.

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

٩– بەڕێوەبەرایـــەتی گـــشتیی گواســـتنەوەی وزەی کارەبـــا: بەڕێوەبـــەرێکی گـــشتی سەرۆکایەتیی دەکا، بڕوانامەی زانکۆی هەبیّ و ،خاوەن ئەزموون و پسپۆربێت.

١٠– بەڕێوەبەرایـــەتی گـــشتیی دابەشـــکردنی وزەی کارەبـــا: بەڕێوەبـــەرێکی گـــشتی سەرۆکایەتیی دەکا، بڕوانامەی زانکۆی هەبیّ و ،خاوەن ئەزموون و پسپۆربێت.

١١– بەڕێوەبەرایەتی گشتیی کۆنترۆڵ و پێوەندیکردن: بەڕێوەبەرێکی گشتی سەرۆکایەتیی دەکا، بڕوانامەی زانکۆی هەبیّ و ،خاوەن ئەزموون و پسپۆڕبێت.

دووەم: لە هەر پارێزگاییّ، لە پارێزگاکانی هەرێمدا، بەڕێوەبەرایەتییـەکی گـشتی کارەبـا پێـك دەهێنریّ، فرمانبەریّ سەرۆکایەتی دەکاو بەڕێوەی دەبا،کە بڕوانامەی زانکۆی هەبیّ و خاوەن ئەزموون و پسپۆڕبێت.

ماددەی چوارەم:

یەکەم : ئەنجومەنی راوێژکاری وەزارەت پێك دێت لە:

١– **وەزیر:** سەرۆکە.

٢– **بریکاری وەزارەت:** جێگری سەرۆکە.

٣– **نوێنەری وەزارەتی دەرامەتە سروشتیەکان ـ** ئەندامە ـ بەمەرجیّ پلەی لـە پلـەی بەڕێوەبەری گشتی کەمتر نەبیّ

٤– **نوێنەری وەزارەتی ژینگە** ئەندامە ـ بەمەرجیّ پلەی لە پلەی بەڕێوەبـەری گـشتی کەمترنەبیّ

٥– **راوێژکاران**، بەمەرجیّ لە سیّ کەس زیاتر نەبن –ئەندامن.

٦– **بەڕێوەبەرە گشتییەکانی وەزارەتەکە**– ئەندامن.

٧– **هەر شارەزایەکی پسپۆڕ**،کە وەزیر ، لە ناو وەزارەت یان لە دەرەوەی وەزارەتەوە دەستنیشانی بکات – ئەندامە

دووەم:ئەنجومەن، دەربارەی ئەم کاروبارانەی خوارەوە (ڕاوێژ) پێشکەش دەکا:

١–ڕێکخستنی سیاسەتی بەرهەمهێنان و گواستنەوەو دابەشکردنی وزەی کارەبا ودانانی پلانە ستراتیجیەکان.

٢– ڕێکخستنی وەبەرهێنان لە بواری کارەبادا.

ئـــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

٣- لەسـەر پێـشنيازى وەزيروبـەبڕيارى ئەنجومـەنى راوێـژكاريى وەزارەت،كريـێ كارەبـا ديارده‌كرێ، بەمەرجێ ئەنجومەنى وەزيران پەسەندى بكات.

ماددەى پێنجەم :

يەكەم: ئەركوفرمان و ئيشى تايبەتى پێكهاتەكانى وەزارەتەكە،بە پەيرەوێك ديارده‌كرێن.

دووەم:وەزير، بۆى هەيە ،بەڕێوەبەرايەتى،يان بەش، يان هۆبە،لە پێكهاتەكانى وەزارەتدا بەپێى پێداويستى ئيشەكانيان،لە كاتى پێويستدا ،بكاتەوە يان لێكيان بدات،يان پووچـەڵيان بكاتەوە.

سێيەم:وەزير بۆى هەيە بەڕێوەبەرايەتى وبەش وهۆبەى نوێ بكاتەوە، يان تێكەڵاويان كـات، يان پووچەڵيان بكاتەوە، لە چوارچێوەى پێكهاتەكانى وەزارەت وبەپێى پێداويـستى كارەكانى.

ماددەى شەشەم:

وەزير،بـۆى هەيـە رێككـەوتن ،لەگـەڵ كۆمپانيـا نيـشتمانى و بيانييەكانـدا، لـەبارەى پرۆژەكانى كارەباوە،ببەستێ.

ماددەى حەوتەم:كار بەهيچ دەقێك ناكرێت كە ناكۆك بێت لەگەڵ حوكمەكانى ئەم ياسايەدا.

ماددەى هەشتەم: پێويستە لەسەر ئەنجومەنى وەزيران و،لايەنە پێوەنديـدارەكان، حوكمـەكانى ئەم ياسايە بخەنەكار.

ماددەى نۆيەم:ئـەم ياسـايە لـە رۆژى دەركردنييـەوە دەخرێتـەكارو، لـە رۆژنامـەى فـەرمىى (**وەقايعى كوردستان**) دا بلاودەكرێتەوە.

مسعود بارزانى
سەرۆكى هەرێمى كوردستان - عيراق

لە رۆژى (١٦ /١٠/٢٠٠٦)ى زايينى لە هەولێر دەرچووە
بەرامبەر ٢٤ / رەزبەر/٢٧٠٦ ى كوردى

ئـــــەرشيفى رۆژنامەى وەقايعى كـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

هۆکارەکانی دانانی ئەم یاسایە

لەبەر ئەوەی لە حکومەتی هەرێمی کوردستاندا، وەزارەتێکی نویێ،بەناوی (وەزارەتی کارەبا) دانراوەو،فەرمانگەکانی کارەبا، لە فەرمانگەکانی وەزارەتی پێشووی پیشە سازی و وزە،دابڕکراون و، خراونەتەسەر ئەم وەزارەتە نوێیە و، بۆ ئەوەی قورسایی چالاکییەکانی بخاتەسەر بواری بەرهەمهێنان و دابەشکردنی وزەی کارەباو، خزمەتی بەردەوامی بنکەو تۆڕی گواستنەوەو دابە شکردنی وزەی کارەبا بکات و،کارەبا، بۆ هەموو ماڵ و سووچ وقوژبنێکی هەرێمی کوردستان رابکێشی و، پێکهاتەو ئەرکوفرمان و ئامانجەکانی ئەم وەزارەتەش دیاربکرێن،..بۆیە،ئەم یاسایە دانرا.

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان
بەناوی گەلەوە
سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان - عێراق

پشت بەو یاسایەی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان– عیراق داینـاوەو بەپێی حـوكمی مـادە دە/یەكـەم لــە یاسـای ژمـارە(١)ی سـاڵی ٢٠٠٥، یاسـای سـەرۆكایەتی هـەرێمی كوردســـــــــتان– عیراق، ئەم یاسایەمان دەرچواند:

یاسای ژمارە(٧)ی ساڵی /٢٠٠٦
یاسای وەزارەتی پلان دانانی هەرێمی کوردستان ـ عیراق

ماددەی یەکەم:

مەبەست لەم زاراوانەی خوارەوە، واتاكانی بەرامبەریانە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە:

یەکەم: هەرێم : هەرێمی كوردستان ـ عیراق.

دووەم: وەزارەت : وەزارەتی پلاندانانی هەرێم.

سێیەم: وەزیر : وەزیری پلاندانانی هەرێم.

چوارەم: بریكار: بریكاری وەزارەتی پلاندانان.

پێنجەم: مەڵبەند : مەڵبەندی پێشخستنی كارگێری.

ماددەی دووەم:

وەزارەت وەدی هێنانی ئەم ئامانجانەی خوارەوە دەگرێتە ئەستۆ:

یەكـەم: ئامـادەكردنی پلانـەكانی پەرەپێـدانی هـەرێم وپێشخـستنی لــە رووی ئـابووری و كۆمەڵایەتی ومرۆیی ورۆشنبیرییەوە، لە ژێر رۆشنایی پێداویستی یـە هەنووكـەیی یـە چاوەڕوانكراوەكانی كۆمەڵگا.

دووەم: بەبەشداربوونی وەزارەتەكان و كەرتە حكـومی یـەكان و كـەرتی تایبـەت ، تێكـڕای ئاماژەكانـــی پلانـــە درێـژو مامـــناوەند وكورتخـایەنەكـــان ئـامـادەدەكـــات بـــەو ئـامـانـج و سیاسەتانە شەوەكە لە خۆی دەگرێت.

ئـــــــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی كـــــــــوردستان

سێیەم: ئامادەكردنی پلان بـۆ چارەسـەركردنی كێـشە جۆراوجـۆرە كۆمەڵایەتیـەكان بـە هەماهەنگی لەگەڵ وەزارەت و دامودەزگا پێوەندیدارەكاندا.

www.mojkurdistan.com

چــوارەم: پـلان بـۆ وەبـەرهێنانی حكـومی دادەنـێ وپـارەی تـەرخانكراوی وەبەرهێنـەكی (الاستثمارية) لە بوودجەی گشتی دەوڵەتدا پێشنیازیش دەكا و بـە پێـی ی پارێزگـا وناوچــە شارنـــشین ودێهـــات نـــشینەكان دابەشـــبكرێ و، رەچـــاوكردنی گرنگتربــوون(الاولويــة) لـــە دیـــاریكردنی پرۆژەكـــانی ئاوەدانكردنـــەوە كـــە لەسەربووجەی وەبەرهێنەكی (الاستثمارية) دارایی دەكرێن (تمول) بەهەمانـەنگی لـە گــەڵ گــشت ئــەو وەزارەتانــەدا كــە پەیوەندیــدارن وبــە دواداچــوونی بــاش جێبەجێكردنیان.

پێنجەم: ئامادەكردنی بەرنامەی گشتگیرو درێژخایـەن وكورتخایـەن و سـاڵانە بـۆ سـازكردنی هێزی كاری مرۆیی پێویست بەهاوكاریی زانكۆو دەزگاكانی فێركردن.

شەشەم: هاوكاری كردن لـەگەڵ دەزگا حكومییەكان لە ئامادەكردنی لێكۆڵینەوەی پێویـست بــۆ بــەرەوپێش بردنیــان و تازەكردنــەوەو باشــتركردنی ڕێكخــستنی ئیــداری و بەرزكردنــەوەی ئاســتی توانــستی راپەڕانــدنی كارتیایانــدا و،گەشــەپێدانی توانــستی سەركردە ئیداری و هونەرییەكان ومەشق پێدانی ئاستە جۆر بەجۆرەكان.

حەوتــەم: كــاركردن بــۆ دروســتكردنی هاوســەنگی لــە نێــوان سەرچــاوەكانی دەرامــەت وپێداویستەكانی گەشەپێدان بەدانانی پرەنسیپ و ئاراستەی گشتی بـۆ بـەڕێوەبردنی ستراتیجیەتی گەشە پێدانی ئابووری وكۆمەڵایەتی.

هەشــتەم: بایەخــدان بــە دامەزرانــدنی حكومــەتی ئــەلیكترۆنی،بۆ كۆكردنــەوەی زانیــاری، دامەزرانــدنی بــانكی زانیــاری و،پێڕۆكردنــی شــێوازی ڕوون ودیــار(**شــفاف**)لــە دامەزراندنی حكومەتی دەزگاییدا.

نۆیەم: بەشداریكردن لـەگەڵ حكومەتی عیراقی فیدراڵ بۆ دۆزینەوەی سەرچاوەی پارەدەرو یاریدەی هونـەری لــە دەوڵــەت ودەزگــا نێودەوڵەتییــە بەخــشەرەكانەوە.هــەروەها بەشـــداریكردن لـــەو دانوســـتانانەی كـــە لەگـــەڵ لایەنـــە بەخـــشەرەكاندا بەڕێوەدەچــێ،تا،بەڵێنەكانی خۆیــان ببەنەســەرو،یارمەتی وبەخــشش و قــەرزیان لــێ وەدەســتكەوێ و،بـــە هەماهـــەنگی لـەگـــەڵ وەزارەتـــی دارایـــی وئـــابووری هەرێمدا،پرۆژەكانی هەرێمی پێ دارایی بكرێ (تمول).

ئـــــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كــــــوردستان

دەیەم: هاندانی كەرتی تایبەت و،وەبەرهێنانیی خۆماڵی وبیـانی، بۆئـەوەی لـەگەشـەپێدانی ئـــابووری هەرێمـــدا بەشـــداری بكـــەن.هەروەها،سیاســـەت وڕێگاكـــانیش

www.mojkurdistan.com

پێشنیازدەکا،کەئەم کەرتە چالاکتربکا بەهاوکاریی دەزگا پێوەندیدارەکانی حکومەت.

یازدە: بەهەماهەنگی لەگەڵ دەزگای مەرکەزیی پێوەرکاری (التقييس)وکۆنترۆڵی جۆرەکی (النوعية)وەزارەتی پلان دانان وهاوکاریی وگەشەپێدانی عیراقی فیدراڵدا سیستەمێکی نیشتمانی بۆ پێوەرکاری وکۆنترۆڵی جۆرەکی لە هەرێمدا پێرۆدەکاو،پشت بە مواسەفاتی عیراقی وجیهانییش دەبەستێت و، چاودێری بەکارخستنیان دەکاو،پشکنین وشیکردنەوەو لێکۆڵینەوەی تایبەت بە پێوەرکاری وکۆنترۆڵی جۆرەکی ئەنجام دەدات و،ئامۆژگاری دەدات لەبارەی ئەم مەسەلانەوە بە هەموو لایەێکی حکومی و ئەهلی لە هەرێمدا،گەر بیانەوێ.

دوازدە: کردارەکانی ئامار(احصاء) لە هەرێمدا بەجێ دێنێ،کە پێوەندییان بە سەرژمێرییە گشتیەکانی دانیشتوانی هەرێم و خانوەکان ورووپێوی ئامادەیی تایبەت بە کەرتە جۆر بە جۆرەکانی هەرێمەوە هەیە.ئەم کارەش،بە هەماهەنگی لەگەڵ دەزگای عیراقی فیدراڵ ، بەجێ دێنێ.

سیازدە: لەکاتی ئامادەکردنی پلان وبەرنامەکانی وەزارەتەکە دا، سەلامەتیی ژینگەی هەرێم ڕەچاودەکا.

پێکهاتەکانی وەزارەت

ماددەی سێیەم: وەزارەت لەمانەی خوارەوە پێك دێت:

یەکەم: وەزیر: سەرۆکی بالاو بەرپرسی ئیش وکارو ئاراستەکردنی سیاسەت وسەرپەرشتی و چاودێری دەکات وهەموو بڕیارو فەرمان وڕێنماییەکیش پێوەندییان بە ئەرکوفرمان وپێکهاتەو سەڵاحییات و،کاروباری دیکەی هونەری ودارایی وئیداری و ڕێکخستنی وەزارەتەکەوە هەیە،بەپێی ئەم یاسایە لە وەزیرەوە دەردەچن وبە سەرپەرشتیی خۆی جێبەجێ دەکرێن.بەرامبەر بە ئەنجومەنی وەزیرانیش بەرپرسە،وەکو ئەندامیکی دەستبەر لە ئەنجومەنەکەدا.وەزیر بۆی هەیە، هەندێ لە سەڵاحیاتی خۆی بە بریکاری

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

وەزارەت يان بە بەڕێوەبەرە گشتييەكان يان بە هەر فرمانبەرێكی دیكە بسپێری كە خۆی بە باشی بزانیێ.

دووەم: بریكاری وەزارەت:لە چوارچێوەی سـەلاّحییاتدا كـە پێـی دەسـپێردرێ،یاریدەی وەزیـــــر دەدات لـــــــە ئاراســــتەكردنی وەزارەت وسەرپەرشـــــتیكردنی كاروبارەكانیدا،بەمەرجێ بڕوانامەیەكی بەرایی زانكۆی هەبێ و،خاوەن ئـەزموون و پسپۆڕبێت.

سێیەم: نووسینگەی وەزیر:فرمانبەرێ،بەپلــەی بەڕێوەبەر،بــەڕێوەی دەبـا، بڕوانامەیـەكی بەرایی زانكۆی هەبێ.ژمارەیێ فرمانبەریش یاریدەی دەدەن.

چوارەم: نووسینگەی بریكـاری وەزارەت: فرمانبەرێ،بەپلــەی بەڕێوەبەر،بـەڕێوەی دەبـا، بڕوانامەیەكی بەرایی زانكۆی هەبێ.ژمارەیێ فرمانبەریش یاریدەی دەدەن.

پێنجەم: ڕاوێژكاران:ژمارەیـان لـەچـواركەس زیاترنییـە.مەرجیـشە بڕوانامەیـەكی بـەرایی زانكۆیان هەبێ و، خاوەن ئەزموون وكەر دەش (ممارسة) بن.

شەشەم: دەستەی ئاماری هـەرێم:فرمانبـەرێ بەپلــەی بەڕێوەبـەری گـشتی سـەرۆكایەتیی دەكا،برانامەیەكی بەرایی زانكۆی هەبێ.ئەركوفرمانی خۆی بەپێی سەلاّحییاتێ كە پێی دەسپێردرێ ،هەلّدەسووڕێنێ.

حەوتەم: دەستەی پێوەركاری (التقييس)و كۆنترۆلّی جـۆرەكی لــە هەرێمـدا:فرمانبـەرێ بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی سـەرۆكایەتیی دەكا،بڕوانامەیـەكی بـەرایی زانكـۆی هەبێ.ئەركوفرمانی خۆیشی بەپێی سەلاّحییاتێ كە پێی سپێردراوە هەلّدەسووڕێنێ وبەڕێوەبەرایەتیەكانی پێوەركاری وكۆنترۆلّی جۆری لــە پارێزگاكـان وابـستەی دەبن.

هەشتەم: بەڕێوەبەرایـەتی گـشتیی كاروبـاری كـارگێڕی ودارایـی:بەڕێوەبـەرێكی گـشتی سەرۆكایەتیی دەكا، بڕوانامەیەكی بەرایی زانكۆی هەبێ.ئەركوفرمانی زامنكردن ورێكخـستنی پێداویـستەكانی كـار، دەگرێتـە ئەسـتۆ.لــەم بەڕێوەبەرایەتییانـەی خوارەوە پێك دێت:

أ- بەڕێوەبەرایەتیی كاروباری كارگێڕی.

ب- بەڕێوەبەرایەتیی كاروباری دارایی.

ج- بەڕێوەبەرایەتیی كاروباری یاسایی.

ئـــــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

د– بەڕێوەبەرایەتیی تاکەکان.

هـ– بەشی پۆلێن کردنی (مقاولەکان) بەلێندەرەکان.

نۆیـــەم: بەڕێوەبەرایـــەتی گـــشتی ئامـــادەکردن وهەماهـــەنگی کردنـــی پلانـــەکانی گەشەپێدان:بەڕێوەبەرێکی گشتی سـەرۆکایەتی دەکـا بەمـەرجێ بڕوانامەیـەکی بەرایی زانکۆیی هەبێت ولـەم بەڕێوەبەرایەتیانەی خوارەوە پێك دێت:ـ

أ– بەڕێوەبەرایەتی پلانەکانی گەشەپێدان.

ب– بەڕێوەبەرایەتی پلاندانانی ئابووری.

ج– بەڕێوەبەرایەتی پلاندانانی کشتوکاڵی.

د– بەڕێوەبەرایەتی پلاندانانی پیشەسازی.

هـ– بەڕێوەبەرایەتی پلاندانانی گەشتیاری.

و– بەڕێوەبەرایەتی پلاندانانی بیناسازی ونیشتەجێ وخزمەتگوزاریەکان.

ز– بەڕێوەبەرایەتی پلاندانان بۆ گواستنەوەوگەیاندن.

دەیـــــەم: بەڕێوەبەرایـــــەتی گـــــشتی پلانـــــدانانی پڕۆژەکـــــانی بوودجـــــەی وەبەرهێنـــەکی:بەڕێوەبـــەرێکی گـــشتی ســـەرۆکایەتی دەکـــات بەمـــەرجێ بڕوانامەیەکی بەرایی زانکۆیی هەبێت وپێك دێت لـەم بەڕێوەبەرایەتیانـەی خوارەوە:

أ– بەڕێوەبەرایەتی لێکۆڵینەوەی گرنگتربوونی(الاولویە) پڕۆژەکان.

ب– بەڕێوەبەرایەتی دابەش کردنی پڕۆژەکان.

ج– بەڕێوەبەرایەتی چاکێتی (جدوی) پڕۆژەکانی گەشەپێدان.

یازدەم: بەڕێوەبەری گشتی پەرەپێدانی مرۆیی:بەڕێوەبەرێکی گشتی سەرۆکایەتی دەکـات بەمەرجێ بڕوانامەیەکی بەرایی زانکۆیی هەبێت ولـەم بەڕێوەبەرایەتیانەی خـوارەوە پێك دێت:ـ

أ– مەڵبەندی هەرێمی بۆ پێشخستنی کارگێری.

ب– بەڕێوەبەرایەتی سیاسەتەکانی هێزی کاروکارپێکردن.

ج– بەڕێوەبەرایەتی سیاسەتەکانی پەروەردە وفێرکردن.

د– بەڕێوەبەرایەتی سیاسەتەکانی پەرەپێدانی کۆمەڵایەتی.

هـ– بەڕێوەبەرایەتی تەکنەلۆجیای زانیاری.

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

دووازدەم: بەڕێوەبەرایـەتی گـشتی هەماهـەنگی وهاوكـاری پەرەپێـدان:بەڕێوەبـەرێكی گـشتی سـەرۆكایەتی دەكـا بەمـەرجێ بڕوانامەیـەكی بـەرایی زانكـۆیی هەبێت،ولـەم بەڕێوەبەرایەتیانەی خوارەوە پێك دێت:

أ- بەڕێوەبەرایەتی پەیوەندیەكان.

ب-بەڕێوەبەرایەتی بەدواداچوونی كاروباری وولاَتە بەخشەرەكان ورێكخـراوە نێودەوڵەتیەكان.

ج- بەڕێوەبەرایەتی سیاسەتەكانی هاندانی كەرتی تایبەت ووەبەرهێنان.

ماددەی چوارەم:

وەزیر بۆی هەیە گرێبەست بكات لـەگەل كەسانی سرووشتی ومەعنەوی لـەوانەی خـاوەن پسپۆری وشارەزان لـەناوەوەی هەرێم ودەرەوەیدا بۆ ئەنجامدانی ئەو ئەرك و فەرمانانـەی كـە پێیان دەسپێردرێت وبۆ ئـەو مـاوەی بـە گونجـاوی دەزانێـت ئـەویش بـۆ جێبـەجێ كردنـی ئامانجەكانی وەزارەت و، مـاف وپابەندیـەكانیان لـەلایـەن وەزیـرەوە دیـاری دەكرێـت پـاش ڕەزامەندی ئەنجومەنی وەزیران.

ماددەی پێنجەم:

یەكەم: فرمان وئەركەكان وپێكهاتەكانی وەزارەت بەپێڕۆیەك دیاری دەكرێت.

دووەم: وەزیر بۆی هەیە بەڕێوەبەرایەتی وبەش وهۆبەی نوێ بكاتەوە، یـان تێكـەلاَویان كـات، یان پووچەلێان بكاتەوە، لـە چوارچـێوەی پێكهاتـەكانی وەزارەت وبـەپێی پێداویـستی كارەكانی.

سێیەم: وەزیر بۆی هەیە رێنمـایی پێویـست دەربكـات بـۆ ئاسـانكاری جێبـەجێ كردنـی حوكمەكانی ئەم یاسایە.

ماددەی شەشەم:

كاربە هیچ دەقێك ناكرێت پێچەوانەی حوكمەكانی ئەم یاسایە بێت.

ماددەی حەفتەم:

پێویستە لـەسەر ئەنجومەنی وەزیران ولایەنە پەیوەندیدارەكان حوكمـەكانی ئـەم یاسـایە جـێ بەجێبكەن.

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ماددەی هەشتەم:

ئــەم یاســایەکاری پێــدەکرێت لــە رۆژی دەرچــوونیەوەولـە رۆژنامــەی فــەرمی(وەقــایعی کوردستان) بڵاو دەکرێتەوە.

مسعود بارزانی
سەرۆکی هەرێمی کوردستان - عیراق

لە رۆژی (١٦ /١٠/٢٠٠٦)ی زایینی لە هەولێر دەرچووە

بەرامبەر ٢٤/ ڕەزبەر/٢٧٠٦ ی کوردی

هۆی دەرچوونی ئەم یاسایە

لـەبەرتازە دامەزرانــی وەزارەتێـك لـە حکومــەتی هەرێمی کوردستان بۆ دانــانی پلانــی گەشەپێدانی هەرێم وبەرەوپێش بردنی لـەرووی ئابووری وکۆمەڵایەتی ومرۆیــی ورۆشــنبیری یەوە لـەژێر رۆشنایی پێداویستیە هەنووکەییەکانی کۆمەڵگای کوردســتانی وئــەوەی پێــشبینی دەکرێن،هەروەها هاوکاری کردنی دامودەزگاکانی حکومەت لـە ئامادەکردنی لێکۆڵینەوەی پێویست بۆ بــەرەوپێش بردنــی ونــوێ کردنــەوەی وبــەڕێوەبردنی ســتراتیجیەتی پەرەپێــدانی ئابووری وکۆمەڵایەتی وچارەسەر کردنی کێشە کۆمەڵایەتیــە جۆراوجۆرەکــان وســازکردنی هێزی مرۆیی.بۆیە بە پێویست زانرا یاسایەك دەربکرێ فرمــان وئامانجــەکانی ئــەم وەزارەتــەو بەڕێوەبەرایەتیەکانی دیاری بکات وفرمانی هەریەکێکیان رێك بخات. بۆ ئــەو مەبەســتانە ئــەم یاسایە دەرکرا.

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

بەناوی گەلەوە

سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق

پشت بەو یاسایەی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان– عیراق داینـاوەو بـەپێی حـوکمی مـادە دە/یەکەم لە یاسای ژمارە(١)ی ساڵی ٢٠٠٥، یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان– عیراق، ئەم یاسایەمان دەرچواند:

یاسای ژمارە(٨)ی ساڵی / ٢٠٠٦
یاسای وەزارەتی کاروباری
شەهیدان و ئەنفالکراوانی هەرێمی کوردستان ـ عیراق

ماددەی یەکەم:

مەبەست لەم زاراوانەی خوارەوە، ماناکانی بەرامبەریانە بۆ مەبەستەکانی ئەم یاسایە:ـ

یەکەم :هەرێم: هەرێمی کوردستان ـ عیراق.

دووەم :وەزارەت: وەزارەتی کاروباری شەهیدان و ئەنفالکراوانی هەرێم.

سێیەم :وەزیر: وەزیری کاروباری شەهیدان و ئەنفالکراوانی هەرێم.

چوارەم :بریکاری وەزارەت: بریکاری وەزارەتی کاروبـاری شـەهیدان و ئـەنفالکراوانی هەرێم.

پێنجەم: ئەنجومەن: ئەنجومەنی راوێژکاری وەزارەتەکە.

ماددەی دووەم:

وەزارەت، هێنانەدی ئەم ئەرك وفەرمان وئامانجانەی خوارەوە دەگرێتە ئەستۆ:ـ

یەکەم: فەراهەمکردنی چاودێریی ماددی ومەعنەویی کەسوکاری شەهیدان و ئەنفالکراوان وبێ سەروشوێنان تابتوانن بە ئازادی و سەربەرزانە بژین.

دووەم: زیندوو ڕاگرتنی بۆنە تایبەتیەکان بە یاد کردنەوەی سەرکەشی و نەمریی شەهیدان و ئـەنفالکراوان وکـارکردن بـۆ ناسـاندنی ئـەم تاوانانـە لەسـەر ئاسـتی نێوخـۆیی ونێودەوڵەتی.

ئـــــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــوردستـان
www.mojkurdistan.com

سێ یەم: پێشناز کردن و هەموار کردنی یاساو، هەواڵە کردنی بۆ ئەنجومـەنی وەزیـران، بـۆ وەدیهێنانی ئەرك وفرمان وئامانجەکانی وەزارەت.

چوارەم: دانانی سیاسەتی گشتی بۆ گەشەپێدان (تنمیه) و وەبەرهێنانی دەرامەتی (موارد) وەزارەتەکەو،لە چوارچێوەی پابەندی یە نەتەوەیی و نیشتمانی و ئامانجـە کۆمەڵایـەتی وئابوورییەکانی خۆیدا ،پاشان جێبەجێکردنی ئەو سیاسەتە بە پێی یاسا بەرکارەکان.

پێنجەم: کارکردن لــە گــەڵ لایەنـە پێوەندیـدارەکان،بۆ گرنگیـدان بـە بـاری پـەروەردەیی وفێرکاری و رۆشـنبیری و کۆمەڵایـەتی وتەندروسـتی و ئـابووری و ئاوەدانکـاریی خــاوخێزانی شــەهید و ئــەنفالکراوەکان و، دانــانی بەرنامــەش بــۆ بــەرەو چــاکتر گۆڕینیان.

شەشەم: کۆشش،بۆ راستکردنەوەی واقیعی ژیانی ئەوانەی ئەم یاسایە دەیانگرێتەوە،لە رێگـای هاوکاری و هەماهەنگی وەزارەتەوە لــە گــەڵ پـارەدەرانی (مـولین) نێودەولــەتی و نێوخۆیی وڕێکخراوە حکومی و ناحکومیەکاندا، بەپێی یاسا بەرکارەکان.

حەوتەم: دیکۆمێنتکردنی (توثیق) هــەر شـتی ّ پێوەنـدیی بـە شـەهیدان وقوربانیـانی چـەکی کیمیایی یەوە هەیە، بۆ داواکردنی قەرەبووی خێزانەکانیان، لە حکومەتی فیـدراڵی و لەو لایەنانەش کە ئەو چەکانەیان بە عیراق داوە.

هەشتەم: کارکردن،بە هەماهەنگی لەگەڵ حکومەتی عیراقی فیدراڵ و رێکخراوە نێودەولەتییە حکومی و ناحکومیەکاندا، بۆ ئەوەی پلاندانەران و بەجێهێنەرانی ئەو جینوسـایدەی دەرهەق بە گەلی ئێمەیان کرد، بدرێنە دادگا پێوەندیدارەکان و،سزا بدرین.

نۆیەم: هاوکاری لەگەڵ لایەنە پێوەندیدارەکان، بۆ دەسەبەرکردنی نیشتەجیّ یەك(سكن) بـۆ خاوخێزانی شەهیدو ئەنفالکراوو قوربانیانی چەکی کیمیایی.

دەیەم: گەران بە دوای چارەنووسـی ئـەنفالکراوەکان و دۆزینـەوەی گـۆڕە بـە کۆمەڵـەکان وگێڕانەوەیان بۆ زێدی خۆیان.

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کــــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

پێکهاتەکانی وەزارەتەکە

ماددەی سێیەم:

یەکەم:

وەزیـــــر: ســــەرۆکی باڵاو،بەرپرســــی ئــــیش وکــــارو ئاراســــتەکاری سیاســــەتی وەزارەتەکەیەو،سەرپەرشتی وریقابەی دەکا،وبۆی هەیە هەندێ لە دەسەڵاتەکانی بە بریکاری وەزارەت،بەڕێوەبەرە گشتییەکان،یان بەوکەسەی لە وەزارەتدا بەشـیاوی دەزانێ، بسپێرێت، هــەموو ئــەو بڕیــارو فــەرمان ڕێنماییانــەی کــە پێوەنــدییان بــە ئەرکوفرمان وپێکهاتەو دەسەڵات و،کاروباری دیکەی هونەری ودارایی وئیـداری ورێکخستنی وەزارەتەکەوە هەبێ،بەپێی حوکمـەکانی ئـەم یاسـایە، لــە وەزیـرەوە دەردەچن و، خۆی سەرپەرشتیی جێبەجێکردنیان دەکا،وەزیر بەرپرسیشە بەرامبەر بە ئەنجومەنی وەزیران،چونکە ئەندامێکی هاوکاری ئەنجومەنەکەیە.

دووەم:

بریکاری وەزارەت: لە چوارچێوەی سەڵاحییاتدا،کە وەزیر پێی دەسپێرێ یاریـدەی وەزیـر دەدات لــە ئاراســتەکردن وسەرپەشــتکردنی کاروبــاری وەزارەتەکەدا،مەرجیــشە بڕوانامەی زانکۆیی تایبەت بەم ئیشەوەی هەبێت.

سێیەم:

نووســینگەی وەزیــر: فرمانبــەرێ، بەپلــەی بەڕێوەبــەر ســەرۆکایەتیی دەکاو،بــەڕێوەی دەبا،بڕوانامەیەکی بەرایی زانکۆیی هەبێ،ژمارە یەك فرمانبەریش یاریدەی دەدەن.

چوارەم:

نووسینگەی بریکاری وەزارەت: فرمانبەرێ، بەپلەی بەڕێوەبەر سەرۆکایەتیی دەکاو،بەڕێوەی دەبا،بڕوانامەیەکی بەرایی زانکۆیی هەبێ،ژمارە یەك فرمانبەریش یاریدەی دەدەن.

پێنجەم:

راوێژکاران:لە چوارکەس زیاتر نـابن،دەبێ بڕوانامەیـەکی بـەرایی زانکۆیـان هـەبێ و،خـاوەن ئەزموون وکەردەش بن.

شەشەم:

بەڕێوەبەرایەتی گشتیی کاروباری ئیداری ودارایی:فرمانبەرێ سەرۆکایەتیی دەکاو،بڕوانامەیەکی بەرایی زانکۆیی هەبێ و،خاوەن ئەزموون و پسپۆڕیش بێ.ئەم بەڕێوەبەرایەتیانەی خوارەوەش

ئـــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کــوردستان
www.mojkurdistan.com

وابەستى دەبن:ـ

أ– بەڕێوەبەرايەتيى ئيدارەو زاتييە.

ب– بەڕێوەبەرايەتيى ژمێرياری.

ج– بەڕێوەبەرايەتيى لێوردبوونەوەو ريقابەی ناوخۆ.

د– بەڕێوەبەرايەتيى ئامارو لێكۆڵينەوە.

هـ– بەڕێوەبەرايەتيى پلان دانان وبەدواداچوون.

و– بەڕێوەبەرايەتيى كاروباری ياسايى.

حەوتەم:

بەڕێوەبەرايەتى گشتيى خزمـەتگوزاريى كـەس وكـاری شـەهيدان وئـەنفالكراوان:فرمانبـەرێ سەرۆكايەتيى دەكا،بڕوانامەيەكى بەرايـــى زانكـــۆيى هـەبێ،خاوەن ئـەزموون وپســپۆڕيش بێ.

هەشتەم:

بەڕێوەبەرايەتى گشتيى كاروباری شەهيدان وئەنفالكراوان لە پارێزگاكانى هەرێمدا:فرمانبـەرێ سەرۆكايەتيى دەكا،بڕوانامەيـەكى بـەرايى زانكـۆيى هـەبێ و،خـاوەن ئـەزموون وپسپۆڕيش بێ.ئەم بەڕێوەبەرايەتييانەی خوارەوە وابەستى دەبن:ـ

أ– بەڕێوەبەرايەتيى كاروباری شەهيدان.

ب– بەڕێوەبەرايەتيى كاروباری ئەنفالكراوان.

ج– بەڕێوەبەرايەتيى ئيدارە وزاتييە.

د– بەڕێوەبەرايەتيى ژمێرياری.

هـ– بەڕێوەبەرايەتيى لێوردبوونەوە.

و– بەڕێوەبەرايەتيى راگەياندن وپێوەنديكاری.

ز– بەڕێوەبەرايەتيى كاروباری ياسايى.

ماددەی چوارەم:دەستەی گشتى بۆ بەڕێوەبردن و وەبـەرهێنانى داهاتـەكان خـاوەن كەسـايەتى مەعنەوی وسەربەخۆيى دارايى وكارگێڕيە،فەرمانبـەرێك بەپلـەی بەڕێوەبـەری گـشتى سەرۆكايەتى دەكات وبەڕێوەی دەبـات كـە بڕوانامـەی بـەرايى زانكـۆيى بـە دەسـت هێنابێت وخاوەن لێزانى وپسپۆڕی بێت.

ئـــــەرشيفى ڕۆژنامەی وەقايعى كــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ماددەی پێنجەم: دەستە بوودجەیەکی سەربەخۆی دەبێت کە چاوگەکانی ئەمانەی خوارەوەن:ـ

یەکەم: بەخشینی ساڵانەی حکومەتی هەرێم.

دووەم: پێدان وبەخشین وبارەبوەکان.

سێیەم:داهاتە داراییەکانی دەستە.

چوارەم:دەسکەوتی چالاکیەکانی وەزارەت ودەستە.

پێنجەم:ئەوەی لە پرۆژە وەبەر هێنانەکانی دەست دەکەوێت.

شەشەم:داهاتی پسولەی یانەسیب بەمەرجێك بە یاسا رێکبخرێت.

حەوتەم:بەرکەوتی وەزارەت لە قەرەبوەکانی حکومەتی فیدراڵی لەو زیانانەی بەر کوردستان وهاولاتیانی کەوتوە لە ئەنجامی هەڵمەتەکانی ئەنفال وبەکار هێنانی چەکی کیمیاوی.

ماددەی شەشەم:دەستە ئەنجومەنێکی کارگێڕی دەبێت کەسەرپەرشتی سەرجەم چالاکیەکانی کارگێڕی ودارایی وهونەری دەکات وبەتایبەتیش ئەم کارانە دەکات:ـ

یەکەم:کارکردن بۆ بەرەوپێش بردنی کاری دەستە وپێرەوە کارگێڕی ودارایی وهونەریەکانی.

دووەم:دانانی سیاسەتی گشتی بۆ بەڕێوەبردن ووەبەرهێنانی موڵك وسامان وداهاتەکانی دەستە بە پێی ئامانجەکانی وەزارەت.

سێیەم:دان نان بە بوودجەی ساڵانەی دەستە وحیسابە کۆتاییەکانی وهەموار کردن لەسەری.

چوارەم:رەزامەندی لەسەر گرێبەست وپەیمان وپابەندیە داراییەکان لە چوارچێوەی بوودجەی پەسەند کراوی دەستە.

پێنجەم:پەسەندکردنی میلاکی دەستە.

شەشەم:لێکۆڵینەوە لەو بابەتانەی وەزیر دەیخاتە روو.

حەوتەم:ئامادەکردنی راپۆرتێکی ساڵانەی گشتگیر سەبارەت بە کاری دەستەو چالاکیەکانی بۆ بەردەم وەزیر وپاشان رەوان کردنی بۆ ئەنجوومەنی وەزیران.

ماددەی حەوتەم:ئەنجومەنی کارگێڕی دەستەیێك دێنێت لە:ـ

ئـــــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان

أ- سەرۆکی دەستەی گشتی بۆ بەڕێوەبردن ووەبەرهێنانی داهاتەکان / سەرۆك.

ب- بەڕێوەبەرە گشتی یەکانی وەزارەت /ئەندام

www.mojkurdistan.com

ج- بەڕێوەبەری کاروباری یاسایی /ئەندام وبڕیار نووسی ئەنجوومەن.
د- دوو شارەزا لەلایەن وەزیرەوە پالێوراون کە خاوەن شارەزایی وپسپۆرین لە کاروباری دارایی وئابووریدا.

ماددەی هەشتەم:ئەنجومەن بەلانی کەم یەك کۆبوونەوەی مانگانە ئەنجام دەدات و وەزیـر یـان سەرۆکی دەستەی گشتی بۆیان هەیە بانگەشە بکەن بۆ کۆبوونەویەکی نائاسایی.

ماددەی نۆیەم:بڕیارەکانی ئەنجومەنی کارگێڕی کاریان پێدەکرێت پاش پەسەندکردنی لەلایـەن وەزیرەوە.

ماددەی دەیەم:

یەکەم:وەزارەت ئەنجومەنێکی راوێژکاری دەبیٚ،لەمانە پێك دێت:ـ
أ- **وەزیر**: سەرۆك.
ب- **بریکاری وەزارەت**:ئەندامەو،لە دیارنەبوونی وەزیردا سەرۆکایەتی ئەنجومەن دەکا.
ج- **بەڕێوەبەرە گشتییەکان**: ئەندامن.
د- **یەك راوێژکار**،وەزیر دیاریی دەکا: ئەندامە
هـ- **نوێنەریٚ**، لە هەریەکە لەم وەزارتانە: (**تەندروستی ، پەروەردە ، کاروباری کۆمەڵایەتی ، پێشمەرگە ، دارایی، ئاوەدانکاری ، رۆشنبیری ، ناوخۆ وکاروبـاری ناوچـەکانی دەرەوەی هـەرێم وفێرکـردن بـاڵاو لێکۆڵینـەوەی زانیـستی**)بەمـەرجیٚ پلـەیان لـە بەڕێوەبەری گشتی کەمترنەبیٚ.

دووەم:کاری تایبەتی ئەنجومەن ئەوەیە،راسپێری پێشکەش بەوەزیر بکا،راسپێرییەکەش ئەگـەر وەزیر تەسدیقی بکا،سیفەتی بڕیاری وەزاری وەردەگریٚ.

ماددەی یازدەم:

یەکەم:ئەرکوفرمان وکارەتایبەتەکانی وەزارەت وپێکهاتەکانی بە پیڕۆ دیاردەکرێن.
دووەم:وەزیــر بــۆی هەیە،بەڕێوەبەرایــەتی یــان بــەش یــان هۆبە،لــە پێکهاتــەکانی وەزارەتەکەدا،بەپێی پێداویستی کارو لە کاتی زەروورەدا،بکاتـەوە یـان یـەکیانبخا یان ئیلغایان بکات.

ئـــــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

سێیەم: وەزیر بۆ بەجێ گەیاندنی هەر ئەرکوفرمانێکی وەزارەتەکە،کەلە ماددەی دووەمی ئەم یاسایەدا هاتووە، بۆی هەیە لیژنەگەلی هەمیشەیی یان کاتی پێك بهێنێ.

چوارەم: وەزیر،بۆی هەیە ڕێنمایی پێویست بۆ بە ئاسانی جێبەجێکردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە،دەربهێنێ.

ماددەی دوازدەم:

وەزیر،بۆی هەیە،پاش وەرگرتنی موافەقەتی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران،لەگەڵ کەسانی تەبیعی ومەعنەویی وخاوەن ئەزموون و پسپۆری ناوەو ودەرەوەی هەرێمدا گرێبەستی سازبدات،بۆ ئەنجامدانی ئەرك وفرمانێ کە پێیان دەسپێردرێ، لە ماوەیەکدا کە خۆی بە لەباری بزانێ،بەمەبەستی وەدیهێنانی ئامانجەکانی وەزارەت، ماف وئیلتیزاماتیشیان،وەزیر خۆی دیاریان دەکات دوای ڕەزامەندی ئەنجومەنی وەزیران.

ماددەی سیانزەم:

یەکەم: یاسای ژمارە (٤) ی ساڵی ١٩٩٧،ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان ـ عیراق،یاسای دەزگای شەهید، وبریارەکانی ژمارە ١٨٦لە ١٩٩٩/٦/١٩ و ١٢٦لە ٢٠٠٠/١٠/١٧ و ٢٢ لە ١٢ی کانونی دووەمی ٢٠٠٥ی ئیدارەی سلێمانی پووچەل دەکرێتەوە.

دووەم: هەموو مەوجودات وکارمەندانی دەزگای شەهید وبەڕێوەبەرایەتی گشتی ئەنفال ،لەگەڵ هەموو ئیلتیزاماتی دارایی ومەعنەوی قەرزەکانیاندا دەگوازرێنەوە بۆ وەزارەت.

ماددەی چواردە: هەر دەقێ لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایەدا نەگونجێ، ناخرێتەکار.

ماددەی پانزدە: دەبێ ئەنجومەنی وەزیران ولایەنە پەیوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی شانزدە:ئەم یاسایە،لە ڕۆژی دەرکردنیەوە دەخرێتەکارو لە(وقایعی کوردستان)دا بلاودەکرێتەوە:

مسعود بارزانی
سەرۆکی هەرێمی کوردستان - عیراق

لە ڕۆژی (١٦ /١٠/ ٢٠٠٦)ی زایینی لە هەولێر دەرچووە
بەرامبەر ٢٤ / ڕەزبەر/٢٧٠٦ ی کوردی

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

هۆكارەكانى دانانى ئەم ياسايە

ئەمڕۆ،ئەگەر گەلی کوردستان مافی شانازیی بە سیستەمی سیاسی ودامودەزگای دەستووری ئێستای خۆیەوە بکا، ئەوشانازییە،هی ئەو کەسانەیە کە بۆ وەدەستهێنانی ئەم دەسکەوتانە ژیانی خۆیان بەخت کرد ومێژووی پڕ ئیفتیخاری گەلەکەمانیان دروست کردو،ڕێگای ئایندەیان بۆ ڕۆشن کردەوە،ئەوانەش،شەهیدەکانی بزاڤی رزگاریخوازی کوردستانن.جا،بۆ وەفاداری و،ڕێز لە قوربانیان و،تەقدیرکردنی شان وشەوکەتیان،هەر دەبوو لایەنێکی پسپۆر پەیدا بکرێ،ئەرکی ماف و ڕێکخراوە وبەدواچوون وجێبەجێکردنی ئەو وەفا وڕێزو تەقدیرە،بگرێتە ئەستۆ، کاروباری ئەو کەمئەندامانە ڕەچاو بکا،کە لە خەباتی ناو ئەم بزووتنەوەیەدا،دووچار بوون،هەر لەبەر ئەوەشە کە ئەم یاسایە دانرا.

ئـــــەرشيفى ڕۆژنامەى وەقايعى كــــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان
بەناوی گەلەوە
سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان - عێراق

پشت بەو یاسایەی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستان- عیراق داینـاوەو بـەپێی حـوکمی مـادە دە/یەکەم لـە یاسای ژمارە(١)ی ساڵی ٢٠٠٥، یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان- عیراق، ئەم یاسایەمان دەرچواند:

یاسای ژمارە(٩)ی ساڵی / ٢٠٠٦
یاسای وەزارەتی دەرامەتە ئاوییەکانی هەرێمی کوردستان ـ عیراق

ماددەی یەکەم:

مەبەست لـەم دەستەواژانەی خوارەوە بۆ ئەم یاسایە واتاکانی بەرامبەریەتی:ـ

یەکەم: هەرێم : هەرێمی کوردستان ـ عێراق.

دووەم: وەزارەت : وەزارەتی دەرامەتە ئاوییەکان لـە هەرێمدا.

سێیەم: وەزیر : وەزیری دەرامەتە ئاوییەکان.

چوارەم : بریکار : بریکاری وەزارەت.

پێنجەم : ئەنجومەن : ئەنجومەنی راوێژکاری وەزارەت.

ماددەی دووەم:

وەزارەت ئامانجی دەبێ بۆ:ـ

یەکەم: دانانی ستراتیژو سیاسەت وپلانگـەلێك بـۆ پەرەپێـدان و گەشـەپێدان ووەبـەرهێنانی دەرامەتە ئاوییەکانی(سەرزەوی و ژێرزەوی)لـە هەرێمدا،وئامادە سازی توێژینەوەکانی بەکەڵکهاتنی تەکنیکی و ئابووری بۆ پرۆژەکانی دەرامەتە ئاوییەکان ودروسـتکردنی بەنـداوو پرۆژەکـانی ئـاودێری و پاراسـتن و بەگەرخـستنیان و هەڵـسەنگاندنی دروستی(سـلامة) بەنداوەکان و بەکارهێنانی ئاو بۆ بەدیهێنانی نمونەترین بـەکارهێنانی ئاوو پاراستنی خاکو خۆڵ لە چوارچێوەی پلانەگشتیەکانی هەرێم دا.

ئـــــــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

دووەم:دانانی پلانگەلی تایبەت بۆ ڕێگرتن لە مەترسییەكانی لافاوو كۆنترۆڵكردنی سێلاّوو گـــۆلی رووبارەكـــان و،ڕێكخـــستن و دابەشـــكردنی ئاوو،چـــاوكردنەوە ووشیاركردنەوەی خەڵك لە گرنگیی پاراستنی سامانی ئاو.

ســــێیەم:دابینكردنـــی ئـــاو بـــۆ كەرتـــە بەكاربـــەرەكانی ئـــاوی (كـــشتوكاڵ،ئاوی خواردنەوە،بەكارهێنانی نـاو مـاڵ و بـۆ گەشـتوگوزار،بەكارهێنانی بـۆ پیـشەسازی و وەبـەرهێنانی وزەی كارەبـا..هتـد) بـەپێی پلانگـەلی بریـار لەسـەردراو،بەجۆرێ،كە خزمـەتی گەشـەپێدان بكـات لـە هەرێمـدا و ڕای خۆشـی لەسـەر داواكاریـەكانی دامەزراندنی پرۆژەگەلێ دەدات كە پێوەندییان بە كارخستنەكانی ئاوەوە هەبێ.

چوارەم:سەرپەرشتیكردن و بەدواداچوون بۆ جێبـەجێكردنی پرۆژەكـانی دەرامەتـە ئاوییـەكان بـــەپێی ئـــەو پلانـــەی كـــە بریـــاری لەســـەردراوە ئەمەش،بەنـــداوەكان و ئەستێڵەكان(الخزانات)و پرۆژەكانی ئاودێری دەگرێتەوە.

پێنجەم:پاراستنی ئاوی سـەرزەوی و ژێـرزەوی لـە پـۆخڵی و،پێـشتریش لایەنـەكانی ژنیگـە بگرێتەوە، بە جۆرێ كە، لەگەڵ پێوەرە نێودەوڵەتیەكاندا بگونجێ.

شەشەم: گرتنەبەری ڕێگای هاوچەرخ بـە مەبەسـتی كەمكردنـەوە لەبـەفیڕۆدانی ئـاو لـەكاتی بەكارهێنانیدا لەبوارە جیاكاندا.

پێكهاتەكانی وەزارەت

ماددەی سێیەم:

یەكەم:**وەزیر**:سەرۆكی بالاّی وەزارەتەو بەرپرسـە لـە كارەكـانی ئاڕاسـتەكردنی سیاسـەتی وەزارەتەكەو سەرپەرشـتكاری وچـاودێری، هـەموو بڕیـارو فـەرمان و ڕێنماییانـەی پێوەندییان بە ئەركوفرمان و پێكهاتەو سەلاّحییات و كاروباری دیكـەی تـەكنیكی و دارایی وئیداری و ڕێكخستنی وەزارەتەوە هەبێ، بەپێی یاسـا لـە وەزیـرەوە دەرچـێ و،هەرخۆشـی سەرپەرشـتیی جێبـەجێكردنییان دەكـات،و بەرامبـەر بـە ئەنجومـەنی وەزیرانیش بەپرسە، بەو پێیەی كە ئەندامێكی هاوكـارە لـە ئەنجومەنـداو بـۆی هەیـە هەندێك لە دەسترۆییەكانی بدات بە بریكاری وەزارەت، یان بەڕێوەبەرەگشتیەكان، یان ئەوكەسەی بە گونجاوی دەزانێ لە وەزارەتدا.

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كـــوردســـتان
www.mojkurdistan.com

دووەم:بریکاری وەزارەت:لە چوارچێوەی ئـەو سـەلاحییاتەی کـە لەلایـەن وەزیـرەوە پێـی دەسپێردرێ و لە ئاراستەکردن و،سەرپەرشتکردنی کاروباری وەزارەتەکەدا،یاریدەی وەزیر دەدات، مەرجیشە بڕوانامەی زانکۆیی هەبێ و پسپۆر بێت.

سێیەم :راوێژکاران: ژمارەیان لە چوار کەس زیاتر نـابێ، مەرجیـشە بڕوانامـەی زانکۆیـان هەبێ و، خاوەن ئەزموون وکارایی بن.

چوارەم: نووسینگەی وەزیر:فرمانبەرێ بەپلـەی بەرێوەبـەر سـەرۆکایەتیی دەکا،کـە بڕوانامـەی زانکۆی هەبێ،ژمارەێك فرمانبەریش یاریدەی دەدەن.

پێنجەم: نووسینگەی بریکاری وەزارەت: فرمانبەرێ بەپلـەی بەرێوەبەر سەرۆکایەتیی دەکا،کە بڕوانامەی زانکۆی هەبێ،ژمارەێك فرمانبەریش یاریدەی دەدەن.

شەشەم: ئەنجومەنی راوێژکاری وەزارەت پێك دێت لە:ـ

أ- وەزیری دەرامەتە ئاوییەکان :بە سەرۆك.

ب- بریکاری وەزارە: بەئەندام ولەحالـەتی دابڕانـی وەزیـر سـەرۆکایەتی ئەنجومـەن دەکات

ج- بریکاری وەزارەتی کشتوکاڵ : بە ئەندام.

د- بریکاری وەزارەتی شارەوانی : بە ئەندام.

هـ- بریکاری وەزارەتی ئاوەدانکردنەوەو نیشتەجێکردن : بە ئەندام.

ز- بریکاری وەزارەتی ژینگە : بە ئەندام.

و- بریکاری وەزارەتی کارەبا : بە ئەندام.

ی- راوێژکارو خاوەن ئەزمونان،لە ناوەوەی یان لـە دەرەوەی وەزارەتەکە،لەوانـەی کە وەزیربیەوێ لە کۆبوونەوەکاندا بەشداربن و ئەنجومـەنیش هـەرکاتێ پێویـست بکا،بە بڕیاری وەزیر کۆدەبێتەوە.

حەوتەم: بەرێوەبەرایەتی گشتیی کاروباری ئیداری ودارایی:بەرێوەبەرێکی گشتی سەرۆکایەتی دەکاو بەرێوەی دەبات کە بڕوانامەیـەکی زانکـۆیی سـەرەتایی بەدەسـتهێنابێ و لـە شارەزا وپسپۆران بێت.

هەشـتەم: بەرێوەبەرایـەتی گـشتیی پـلان دانـان و بەدواداچـوون: بەرێوەبـەرێکی گـشتی سـەرۆکایەتی دەکـاو بـەرێوەی دەبـات کـە بروانامەیـەکی زانکـۆی سـەرەتایی بەدەستهێنابێ و لە شارەزا وپسپۆران بێت.

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

نۆیەم: بەڕێوەبەرایەتی گشتیی ئاودێری و ئاوی سەرزەوەی: بەڕێوەبەرێكی گشتی سەرۆكایەتی دەكاو بەڕێوەی دەبات كە بڕوانامەیەكی زانكۆیی سەرەتایی بەدەستهێنابیٚ و لە شارەزا وپسپۆران بێت.

دەیەم: بەڕێوەبەرایەتی گـشتیی ئـاوی ژێـزەوی: بەڕێوەبـەرێكی گـشتی سـەرۆكایەتی دەكـاو بەڕێوەی دەبات كـە بڕوانامەیـەكی زانكـۆیی سـەرەتایی بەدەسـتهێنابیٚ و لــە شـارەزا وپسپۆران بێت.

یازدەم: بەڕێوەبەرایەتی گشتیی بەنداوو كۆگاكانی ئـاو: بەڕێوەبـەرێكی گـشتی سـەرۆكایەتی دەكاو بەڕێوەی دەبات كە بڕوانامەیەكی زانكۆیی سەرەتایی بەدەستهێنابیٚ و لە شارەزا وپسپۆران بێت.

دوازدەم: بەڕێوەبەرایەتی گشتیی توێژینەوەو خشەكێشان: بەڕێوەبـەرێكی گـشتی سـەرۆكایەتی دەكاو بەڕێوەی دەبات كە بڕوانامەیەكی زانكۆیی سەرەتایی بەدەستهێنابیٚ و لە شارەزا وپسپۆران بێت.

ماددەی چوارەم:

وەزیر،بۆی هەیە لەگەڵ كەسـانی سروشـتی و مەعنەوی،لــە شـارەزا پـسپۆری هـەرێم یـان دەرەوەی هەرێمدا ڕێـك بكـەویٚ بـۆ ئەنجامـدانی ئـەو ئـەرك وفرمانـەی پێیاندەسـپێری،لە ماوەیەكـدا كـە وەزیر،خـۆی بـەگونجاوی بزانـیٚ دوای وەرگـرتنی ڕەزامەنـدی ئەنجومـەنی وەزیران،ماف و ئەركیشیان،لەلایەن وەزیرەوە دیاردەكریٚ.

ماددەی پێنجەم:

یەكەم: پێكهاتەو ئەرك وفرمانی وەزارەت بە پێڕەو دیاردەكرێن.

دووەم: وەزیر،بـۆی هەیـە،كاتێك پێویـست بكا،بەڕێوەبەرایـەتی و بـەش و هۆبـەی نـویٚ بكاتەوە، یان یەكیانبخا،یان هەڵیانوەشێنتەوە.

سێیەم: وەزیر،بۆی هەیە ڕێنمایی گەڵێك بۆ ئاسانكاری جێبەجێكردنی ئەم یاسایە دەربكات.

ماددەی شەشەم:

لەهەر یاساو پێڕۆیەكی بەركاردا(النافذة)ناوی وەزارەتی كشتوكاڵ و ئاودێری هـاتبیٚ و تایبەت بێت بە دەرامەتە ئاوییەكان ئەم وەزارەتە جێگای دەگرێتەوە.

ئـــــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كــــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ماددەی حەوتەم:

پێويستە لە سەر ئەنجومەنی وەزيران و لايەنـە پەيوەنـدارەكان حوكمـەكانی ئـەم ياسـايە جێبەجیٚ بكەن.

ماددەی هەشتەم:

كاربە هيچ دەقێك ناكریٚ لە گەڵ حوكمەكانی ئەم ياسايە دا ناكۆك بێت.

ماددەی نۆيەم :

ئەم ياسايە لە رۆژی دەرچواندنيەوە كاری پیٚ دەكریٚ و لە رۆژنامـەی(وەقـايعی كوردسـتان)دا بلاّودەكرێتەوە.

مسعود بارزانی
سەرۆكی هەرێمی كوردستان - عيراق

لە رۆژی (**٦/١١/٢٠٠٦**)ی زايينی لە **هەولێر** دەرچووە
بەرامبەر **١٥ / گەلاّريزان /٢٧٠٦** ی كوردی

ئـــــەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

هۆكارەكانی دانانی ئەم ياسايە

لەبەر ئەوەی کە هەرێمی کوردستان بەدەرامەتی ئـاوی دەوڵەمەنـدەو، ئـاویش بـۆ زۆربـەی بوارەکانی ژیان گرنگەو، لـە فراژوکردنـــی (التنمیـة) ئـابووری و رێکخـستـنی پێوەنـدیکاری و سیاســەتـی نێودەوڵەتـی وئیقلیمی و ناوخۆو، گۆڕانکارییە تازە پەیدابووەکانی وڵاتەکەدا رۆڵێکـی گەورە دەگێڕێ و، بەئامانجی ئەوەش کە سامانی دەرامەتی ئاو فراژوبکرێ و بەرەوچاکتر بگۆڕدرێ و، پڕ بەپێستی وە خزمەت بهێنـرێ (الاسـتخدام الامثـل) زەروورەت وەهـای پێویـست کـرد کـە وەزارەتێکی سەربەخۆو پسپۆڕ، بۆ کاروباری دەرامەتی ئاو دابنرێ، جا، لەبەر ئەوانـە، ئـەم یاسـایە دانرا.

حکومەتی هەرێمی کوردستان

وەزارەتی هەرێم بۆکاروباری ناوخۆ

ئـــــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بەڕێوەبەرایەتی گشتی دیوان

ژمارە: ١٢٩٩٨

ڕێکەوت: ٢٠٠٦/١١/٢٦

فەرمان

ئاماژە بە بڕیاری سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران بە ژمارە (٨) لە کۆبوونەوەی ژمارە (٤ لە ٢٠٠٦/١٠/١٢) وەبەپێ ی ئەو دەسەلاتەی پێمان دراوە بڕیارماندا بە پچڕاندنی ناحیەی شەمامك بە گوندەکانیەوە کە ناویان لە خوارەوە هاتووە لە قەزای خەبات وبەستنەوەی بە قەزای ناوەندی هەولێر لە سنوری پارێزگای هەولێر لە ڕۆژی دەرچوونی فەرمانمان.

ز	کەرت	ناوی گوند	ز	کەرت	ناوی گوند
١	٣٦	شیراوە	٢٩	٦٧	شێخ شەروان
٢	١٠٥	پیرداود	٣٠	١٢٥	سوربەش حویز
٣	١٢٨	ترپەسپیان	٣١	٤٣	قەریتا غ
٤	١١٥	باقرنە	٣٢	٢٥	یارمجە
٥	١٢٠	کەسنەزان+سێبیران+تۆبزاوە	٣٣	٣٥	جمکە
٦	١١٦	منارە	٣٤	٤٠	بن بیرز
٧	١٢٠	جدیدەلك +اضحابةلك	٣٥	٢٦	دەلۆکول
٨	١٢٩	بدی قزلر	٣٦	٢٧	خەزنە حاجی صادق + لاجان
٩	١٢٧	سوریژە	٣٧	٤٢	سعداوە
١٠	١٠٧	دوسەرە فتاح	٣٨	٤٣	دهیمان
١١	٣٥	قوریتان جوکل	٣٩	٤٩	عوینە
١٢	٣٤	قوریتان مەلا محمود	٤٠	٤٤	قشلە
١٣	٣٣	دلداغان	٤١	٤٦	میل سید محمد
١٤	١٠٦	دوسرە جبار	٤٢	٤٥	میل سید عبدالکریم
١٥	١٢٦	سوربەش کاکاللە	٤٣	١١	عارب کند
١٦	٣٢	چیمن	٤٤	٢٤	دوستەپە
١٧	١٢٤	کلیسە	٤٥	١٩	عەزە

ئـــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــوردستان
www.mojkurdistan.com

١٨	١٢٣	دۆغان	٤٦	٢٣	پاترتۆت
١٩	١٢٢	گردعازەبان	٤٧	١٧	مزاحمد
٢٠	١١٨	ئاودلوك	٤٨	١٨	بیره بات
٢١	١١٩	هیلەوه	٤٩	١٦	قونیان
٢٢	١٢١	علیاوه شیخان	٥٠	٧	شیناوه
٢٣	٣٠	ماستاوه	٥١	٩	باغلو مناره
٢٤	٣١	تەندوره + بەردینه	٥٢	٨	تورەق
٢٥	١٠٠	سیاو	٥٣	١٠	سویری
٢٦	٢٩	سیراوه	٥٤	٢١	تۆپزاوه
٢٧	١٨	رەختاوه	٥٥	١٢	تیمار گەوره
٢٨	٦٦	شعبان شاره	٥٦	١٣	تیمار بچووك

کریم سنجاری
وەزیری هەرێم بۆ کاروباری ناوخۆ

ئـــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

حكومەتی هەرێمی كوردستان
وەزارەتی كشتوكاڵ
بەڕێوەبەرایەتی كاروباری یاسایی
ژمارە: ٨٦٣٠
ڕێكەوت:٢٠٠٦/١١/٢٣

فەرمانی وەزاری
بەیانی ژمارە (١) ی ساڵی ٢٠٠٢

بەپێی ئەودەسەلاَتەی پێمان دراوە بەبڕیاری ژمارە (٩٨٠) لە ١٩٧٩/٧/٢٠ بڕگەی سێهەم /هـ وەپاڵپشت بە ماددەی (٥) لەبڕیاری ژمارە (٦١١) ساڵی ١٩٧٧ ڕەزامەندیمان نیشان دا بەدرێژكردنەوەی ماوەی كاركردن بەبڕیاری ژمارە (٦١١) ساڵی ١٩٧٧ بۆماوەی یەك ساڵ لە ڕۆژی ٢٠٠٦/١١/٢١ وەبەمەبەستی كارئاسان كردن بۆهاولاَتیان .وەڕاست كردنەوەی هەڵەكان لەبڕیارەكانی (تسویە) دا كەئەوانەی پلەی كۆتاییان وەرگرتووە لەسەرئەو بنەمایانەی كە لەبڕیارەكەدا دیاری كراوە.

عبدالعزیز تەیب
وەزیری كشتوكاڵ

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

حکومەتی هەرێمی کوردستان
وەزارەتی شارەوانی
فەرمانگەی یاسایی
ژمارە: ١٠٨٦٩
ڕێکەوت: ٢٠٠٦/١١/٥

بەیان

لەبەرکۆتای هاتنی ماوەی یاسایی ئەوئاگاداریەی کە لەڕۆژنامەی کوردستانی نوی بلاۆ کرابووەوە لە ژمارە (٣٩٨٧) لە ٢٠٠٦/٦/٦ وەلەبەرنەبوونی هیچ سکالاێەك یان ڕەخنەیەك لە هیچ لایەنێك لە ماوەی یاسایی کە لە (٦٠) شەست ڕۆژ دوای بلاۆکردنەوەی ئاگاداری سەرەوە بەپیێ ی ماددەی (٦) شەشەم لەیاسایی بەڕێوەبردنی شارە وانیە کان ژمارە (٦) سالّی ١٩٩٣ ی هەموارکردن وبەپیێ ی ئەودەسەلاّتەی پێمان دراوە لە ماددە (٧) حەوتەم لەیاسایی سەرەوە بڕیارماندا :-

١. کردنەوەی شارەوانی (ئیسیوە) سەربە ناحیەی ئیسیوە / قەزای پشتدەر بە پلەی چوارەم.
٢. ئەم فەرمانە جیێ بەجیێ دەکرێت لە ڕۆژی دەرچوونی لەڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان.

نازەنین محمد وسو
وەزیری شارەوانی

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

حکومەتی هەرێمی کوردستان
وەزارەتی بازرگانی
بەڕێوەبەرایەتی گشتی دیوان
بەڕێوەبەرایەتی کاروباری یاسایی
ژمارە: ١١٠٩/٦
ڕێکەوت: ٢٠٠٦/١١/٨

ڕێنمایی ئیجرائاتی دامەزراندنی کۆمپانیاکان

پاش یەگگرتنەوەی هەردوو ئیدارەی هەولێرو سلێمانی و دروستبوونی وەزارەتی بازرگانی / بەڕێوەبەرایەتی گشتی تۆمارکردنی کۆمپانیاکان بەمەبەستی سەپاندنی کارە یاساییەکانی یاسای ٢١ ی ساڵی ١٩٩٧ ی تایبەت بە تۆمارکردنی کۆمپانیاکان بڕیارماندا بە دەرکردنی ڕێنمایی ئیجرائاتی دامەزراندنی کۆمپانیاکان بە پێی یاسای ئاماژە بۆ کراوو هەموارکراو بە بڕیاری (٦٤) ی بریمەر ساڵی (٢٠٠٤) کە ئەویش بەم شێوەیە :

١. داواکاری پێشکەش دەکرێت لەلایەن خاوەن کۆمپانیا بەمەبەستی تۆمارکردن بە پێی (ماددەی ١٧ لەیاسای ئاماژە پێکراو) .
٢. مەرجەکانی تۆمارکردن بە پێی (ماددەی ١٣ و ١٧ لەیاسای ئاماژە پێکراو) .
أ. دەست بەسەرداگرتنی ناوی بازرگانی بە پێی (ماددەی ١٣ لەیاسای ئاماژە پێکراو) .
ب. پشتگیری بانك کە سەرمایەی کۆمپانیا دابنرێت و دەبێت بە ناوی کۆمپانیاوە بێت نەك بە ناوی مساهم بە پێی (ماددەی ١٧ لەیاسای ئاماژە پێکراو) .
ج. هێنانی گرێبەستی کۆمپانیا کە پێویستە گرێبەستەکە لە لایەنە پارێزەرەوە ڕێکخراو بێت (بە پێی یاسای پارێزەرایەتی) .
د. بارەگاو ناونیشانی کۆمپانیا کەشف دەکرێت بە پێی (ماددەی ١٣ بڕگەی دووەم).
هـ. پڕکردنەوەی فۆرمی تۆمارکردنی کۆمپانیا کەلە سیستمی تازەی تۆمارکردن هاتووە پێویستە سەرجەم زانیاری لەسەر هاوبەشەکان تێدا بێت . (لەسیستەمەکەدا هاتووە) .

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

٣. پاش تەواو كردنی سەرجەم ئەم ئیجرائاتانەی لە برگەی دووەم هاتوون ، پێویستە بریاری ڕەزامەندی دامەزراندنی كۆمپانیا دەربكرێت بە پێی (ماددەی ١٩ لەیاسای ئاماژە پێكراو) .
ئەویش بە دوو وێنە . یەكەم بۆ دۆسیەی كۆمپانیا .. دووەم بۆ دۆسیەی گشتی لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی تۆماركردنی كۆمپانیاكان و یان بەڕێوەبەرایەتی تۆماركردنی كۆمپانیاكان / لە سلێمانی .
لە هەمان كاتدا بڕوانامەی كۆمپانیا بۆ سەرجەم جۆرەكانی كۆمپانیا دەردەكرێت جگە لە كۆمپانیای هاوپشكی (المساهمە) كە پێویستە پاش (١٠) ڕۆژ لە بریاری دامەزراندن بڕوانامە وەربگیرێت بە پێی (ماددەی ١٩ لەیاسای ئاماژە پێكراو) .

٤. لە كاتی دەرچووونی بڕیاری سەرەتایی دامەزراندن پێویستە لە سیستمی ئەلیكترونی ڕەزامەندی دەرچوونی بڕوانەمەی پیٚ بدرێت لەلایەن تۆماركاری كۆمپانیا پاش دڵنیا بوون (بە پێی سیستەمەكە) .
٥. پێویستە بۆ سەرجەم لایەنە پەیوەندیدارەكان و هەروەها بۆ كۆمپانیای تۆمار كراویش وێنەیەك لە بڕوانامەی دامەزراندنیان بۆ بنێردرێت بە نووسراوی ڕەسمی كە بڕوانامەكە هاوپێچیەتی .
٦. پێویستە پاش دەرچوونی بڕوانامەی دامەزراندن كۆمپانیا دەبێت لە ماوەی (٣٠) ڕۆژ دا كۆنووسی دەستەی دامەزرێنەران پێشكەش بە تۆمار كاری كۆمپانیاكان بكات بە پێی (ماددەی ٨٧) .

لەگەڵ ڕاوێژكاری یاسایی و ژمێریار و ئەندازیاری كۆمپانیا (ئەگەر تایبەتمەندی كۆمپانیا كە پێویستی بە ئەندازیار بوو) ئەویش هێنانی پشتگیری سەندیكای (پارێزەران ژمێریاران و ئەندازیاران) (بە پێی یاسای ژمێریاران و پارێزەران و پۆلینی بەڵێندەران) .

٧. نابێت هیچ گرێبەستی كۆمپانیایەك پەسند بكرێت (تصدیق) بەر لە هێنانی كۆنووسی كۆبوونەوەی دامەزراندن .
٨. پێویستە پاش دەرچوونی بڕوانامەی كۆمپانیا كلێشەی تایبەت بە كۆمپانیا هەبێت و تەنها بەڕێوەبەری ڕێپێدراو دەتوانێت نووسراو ئاراستەی لایەنەكان بكات یان بریكارەكەی و دەبێت كۆمپانیا مۆری تایبەت بە خۆی هەبێت بە پێی (ماددەی ٢٠١ – ٢٠٢ لەیاسای ئاماژە پێكراو) .
٩. پێویستە وێنەیەك لە بڕوانامەی كۆمپانیا بنێردرێت بۆ ژووری بازرگانی و بەڕێوەبەرایەتی باجی دەرامەت و ئەو بانكەی كە سەرمایەی كۆمپانیا تێدا دانراوە لەگەڵ لایەنی پەیوەندیدار .

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كوردستان
www.mojkurdistan.com

١٠.كۆمپانیا لـه بەرواری دەرچوونی بڕوانامەی دامەزراندن مافی ئەوەی هەیە کە خاوەنی کەسیەتی بێت و کار بکات بە پێی (ماددەی **٥** لـەیاسای ئاماژە پێکراو) .

محمد رؤوف محمد
وەزیری بازرگانی

ئـــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم
باسم الشعب
رئاسة أقليم كوردستان - عيراق

بناءًا على ما شرعه المجلس الوطني لكوردستان- العراق واستناداً لحكم المادة العاشرة/اولاً من القانون رقم (١)لسنة ٢٠٠٥ قانون رئاسة اقليم كوردستان- العراق، أصدرنا القانون الآتي:

قانون رقم (٥) لسنة ٢٠٠٦
قانون وزارة الكهرباء لاقليم كوردستان - العراق

المادة(الأولى):

يقصد بالمصطلحات الآتية المعاني المبينة ازاءها:

أولاً- **الاقليم**: اقليم كوردستان- العراق.

ثانياً- **الوزارة**: وزارة الكهرباء للاقليم.

ثالثاً- **الوزير**: وزير الكهرباء للاقليم.

رابعاً- **الوكيل**: وكيل وزارة الكهرباء.

خامساً- **المجلس**: المجلس الاستشاري للوزارة.

مهام الوزارة

المادة(الثانية):

تتولى الوزارة المهام الآتية:-

أولاً: توليد وتأمين الطاقة الكهربائية وتوزيعها.

ثانياً: تشغيل وصيانة محطات التوليد وشبكات النقل والتوزيع.

ثالثاً: المساهمة في دعم الاقتصاد الوطني في مجال انتاج ونقل الطاقة وايصالها للمشتركين بجميع اصنافهم والسيطرة على المنظومة الكهربائية وجباية اجورها ورفع مستوى الاداء بهدف التعجيل في عملية

ئـــــەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

التنمية الاقتصادية والاجتماعية والثقافية في كافة ارجاء الاقليم من خلال انشاء محطات توليد جديدة متطورة لتأمين الحاجة الحالية والمستقبلية للطاقة الكهربائية اضافة الى انشاء وتطوير وتوسيع شبكات النقل والتوزيع لتتلائم مع متطلبات زيادات الاحمال ورفع درجة الوثوقية وضمان ايصال التيار الكهربائي الى المشتركين بموجب المواصفات القياسية المطلوبة.

رابعاً: اعداد الخطط السنوية وبعيدة المدى في قطاع الكهرباء والاشراف على تنفيذ الخطط المقررة وتقويم نتائج التنفيذ.

خامساً: اعداد دراسات الجدوى الفنية والاقتصادية لمشاريع الوزارة واقتراح ادراجها ضمن خطط الوزارة وتنفيذ المشاريع المقررة مع مراعاة سلامة البيئة.

سادساً: العمل على اجتذاب رؤوس الاموال وتشجيع الاستثمارات الوطنية والاجنبية في القطاعات ذات العلاقة باعمال الوزارة.

سابعاً: التنسيق والتكامل مع الوزارات الاتحادية.

تشكيلات الوزارة

المادة (الثالثة):

اولاً: تتالف الوزارة من التشكيلات الآتية:.

١- **الوزير**: هو الرئيس الاعلى للوزارة والمسؤول عن اعمالها وتوجيه سياستها والاشراف والرقابة عليها وتصدر عنه وتنفذ باشرافه جميع القرارات والاوامر والتعليمات في كل ما له علاقة بمهام الوزارة وتشكيلاتها و صلاحياتها وسائر شؤونها الفنية والمالية والادراية والتنظيمية وفق احكام القانون ويكون مسؤولاً امام مجلس الوزراء باعتباره عضواً متضامناً فيه وله تخويل بعضاً من صلاحياته الى وكيل الوزارة أو المدراء العامين أو من يراه مناسباً من موظفي الوزارة.

٢- **وكيل الوزارة**: يساعد الوزير في توجيه الوزارة والاشراف على شؤونها ضمن الصلاحيات التي توكل اليه من قبل الوزير على أن يكون حاصلاً على شهادة جامعية أولية اختصاصية.

٣- **مكتب الوزير**: يديره موظف بدرجة مدير حاصل على شهادة جامعية اولية ويعاونه عدد من الموظفين.

ئەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كوردستان
www.mojkurdistan.com

٤- **مكتب وكيل الوزارة**: يديره موظف بدرجة مدير حاصل على شهادة جامعية اولية ويعاونه عدد من الموظفين.

٥- **المستشارون**: لا يزيد عددهم عن أربعة وان يكونوا من حملة شهادة جامعية اولية ومن ذوي الخبرة والممارسة.

٦- المديرية العامة للشؤون الادارية والمالية: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوي الخبرة والاختصاص .

٧- المديرية العامة للتخطيط وتنفيذ المشاريع الكهربائية: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية أولية ومن ذوي الخبرة والاختصاص.

٨- المديرية العامة لتوليد الطاقة الكهربائية: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية من ذوي الخبرة والاختصاص.

٩- المديرية العامة لنقل الطاقة الكهربائية: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوي الخبرة والاختصاص.

١٠- المديرية العامة لتوزيع الطاقة الكهربائية: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوي الخبرة والاختصاص.

١١- المديرية العامة للسيطرة والاتصالات: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوي الخبرة والاختصاص.

ثانياً: تشكل في كل محافظة من محافظات الاقليم مديرية عامة للكهرباء يرأسها ويديرها موظف حاصل على شهادة جامعية أولية ومن ذوي الخبرة والاختصاص.

المادة (الرابعة):

أولاً: يؤلف المجلس الاستشاري للوزارة من:

١- **الوزير**/ رئيساً.

٢- **وكيل الوزارة** / نائباً للرئيس.

٣- **ممثل وزارة الموارد الطبيعية**/ عضواً / على ان لا تقل درجته عن مدير عام

٤- **ممثل وزارة الموارد المائية**/ عضواً / على ان لا تقل درجته عن مدير عام

٥- **المستشارون** : على ان لا يزيد عددهم عن ثلاثة / اعضاء.

٦- **المدراء العامون في الوزارة**/ أعضاء

٧- **اي خبير اختصاصي** يختاره الوزير من داخل الوزارة او خارجها / عضواً.

ئـــــەرشيفى رۆژنامەى وەقايعى كـــوردستان
www.mojkurdistan.com

ثانياً:يتولى المجلس تقديم الاستشارات في الامور الاتية:

١– تنظيم سياسة توليد ونقل وتوزيع الطاقة الكهربائية ووضع الخطط الاستراتيجية لها.

٢– تنظيم الاستثمار في مجال الكهرباء.

٣– تحدد اجور الكهرباء بقرار من المجلس الاستشاري للوزارة وباقتراح من الوزير على ان يقترن بمصادقة مجلس الوزراء.

المادة (الخامسة):

أولاً: تحدد بنظام مهام واختصاصات تشكيلات الوزارة.

ثانياً: للوزير اصدار التعليمات اللازمة لتسهيل تنفيذ احكام هذا القانون.

ثالثاً: للوزير استحداث او دمج او الغاء اي من المديريات أو الاقسام أو الشعب ضمن تشكيلات الوزارة وفقاً لمتطلبات عملها عند الاقتضاء.

المادة(السادسة):

للوزارة ابرام العقود مع الشركات الوطنية والاجنبية بشأن مشاريع الكهرباء.

المادة(السابعة):

لا يعمل باي نص يتعارض واحكام هذا القانون.

المادة(الثامنة):

على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة(التاسعة):

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ اصداره وينشر في الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان).

مسعود بارزاني
رئيس الإقليم كوردستان - عيراق

صدر في هەولێر بتاريخ١٦/١٠/٢٠٠٦ ميلادية

المصادف ٢٤/ڕەزبەر/٢٧٠٦ ى كوردى

ئـــــەرشيفى ڕۆژنامەى وەقايعى كـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

الأسباب الموجبة

نظراً لاستحداث وزارة في حكومة اقليم كوردستان باسم وزارة الكهرباء ولفك ارتباط دوائر الكهرباء عن دوائر وزارة الصناعة والطاقة السابقة وربطها بالوزارة المستحدثة وبهدف تكثيف نشاطاتها في مجال توليد ونقل وتوزيع الطاقة الكهربائية وصيانة محطات وشبكات النقل والتوزيع وإيصال التيار الكهربائي الى كل بيت وزاوية من اقليم كوردستان ولتحديد تشكيلات ومهام واهداف الوزارة فقد شرع هذا القانون.

ئـــــەرشيفی ڕۆژنامەی وەقايعی کـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطنى لكوردستان _ العراق

بناءاً على ما شرعه المجلس الوطنى – العراق و استناداً لحكم المادة العاشرة / اولًلا من القانون رقم (١) لسنة ٢٠٠٥ قانون رئاسة اقليم كوردستان – العراق اصدرنا القانون الاتى:

قانون رقم (٧) لسنة ٢٠٠٦

قانون وزارة التخطيط لاقليم كوردستان – العراق

المادة الاولى :

يقصد بالمصطلحات التالية المعانى المبنية ازاءها ادناه لاغراض هذا القانون :

اولا : الاقليم :اقليم كوردستان – العراق .

ثانياً : الوزارة : وزارة التخطيط للاقليم .

ثالثاً : الوزير : وزير التخطيط للاْقليم

رابعاً : الوكيل : وكيل وزارة التخطيط للاْقليم

خامساً : المركز : مركز التطوير الادارى .

المادة الثانية :

تتولى الوزارة تحقيق الْاهداف التالية :

اولا:إعداد خطط تنمية الاْقليم و تطويره اقتصادياً و اجتماعياً و بشرياً و ثقافياً فى ضوء حاجات المجتمع القائمة والمتوقعة .

ثانياً : اعداد المؤشرات الكلية للخطط الطويلة والمتوسطةوالقصيرة الاجل بما تشمل عليه من اهداف و سياسات و بمشاركة الوزارات والقطاعات الحكومية القطاع الخاص .

ثالثاً :إعداد خطط للمعالجة المشاكل الاجتماعية المختلفة وذلك بالتنسيق مع الوزارات والمؤسسات ذات العلاقة .

رابعاً : التخطيط للاستثمار الحكومى ، وإقتراح التخصيصات الاستثمارية فى الميزانية العامة للدولة و توزيعها بين الطقاعات وحسب المحافظات والمناطق الحضرية والريفية ، ومراعاة الاولوية عند تحديد المشاريع الاعمارية التى تمول من الميزانية الاستثمارية بالتنسيق مع جميع الوزارات المعنية بهذه المشاريع ومتابعة حسن تنفيذها .

خامساً: إعداد برامج شاملة طويلة و قصيرة المدى و سنوية لتآهيل القوى البشرية اللازمة بالتعاون مع الجامعات و المؤسسات التعليمية.

ئـــەرشيفى رۆژنامەى وەقايعى كــــوردستان
www.mojkurdistan.com

سادساً: التعاون مع المؤسسات الحكومية في اعداد الدراسات اللازمة لتطويرها و تحديثها و تحسين التنظيم الاداري و رفع مستوى كفاءة الاداء فيها، و تنمية القيادات الادارية و الفنية و تدريبها في المستويات المختلفة.

سابعاً: العمل على خلق التوازن بين الموارد و احتياجات التنمية من خلال وضع المباديء و الاتجاهات العامة لإدارة استراتيجية التنمية الاقتصادية و الاجتماعية.

ثامناً: الاهتمام بانشاء الحكومة الالكترونية لجمع المعلومات و انشاء بنك المعلومات و اتباع اسلوب الشفافية لانشاء حكومة المؤسسات.

تاسعاً: المساهمة مع الحكومة العراقية الاتحادية في البحث عن مصادر التمويل و المساعدة الفنية من الدول و المؤسسات الدولية المانحة، و المشاركة في المفاوضات الجارية مع الجهات المانحة لتنفيذ تعهداتها من أجل الحصول على المساعدات و المنح و القروض لتمويل المشاريع في الاقليم بالتنسيق مع وزارة المالية و الاقتصادية في الاقليم.

عاشراً: تشجيع القطاع الخاص و الاستثمار المحلي و الاجنبي للاسهام في التنمية الاقتصادية للاقليم، واقتراح السياسات و السبل التي تعمل على تنشيط هذا القطاع بالتعاون مع المؤسسات الحكومية ذات العلاقة.

حادي عشر: إعتماد نظام وطني للتقييس و السيطرة النوعية في الاقليم بالتنسيق مع الجهات المركزي للتقييس و السيطرة النوعية في وزارة التخطيط و التعاون الانمائي العراقية الاتحادية، وإعتماد المواصفات العراقية و العالمية و مراقبة تطبيقها و اجراء الفحوصات و التحاليل و الاختبارات و البحوث الخاصة بالتقييس و السيطرة النوعية، و تقديم المشورة في القضايا لكافة الجهات الحكومية و الاهلية الراغبة بذلك في الاقليم.

ثاني عشر: القيام بالعمليات الاحصائية الاقليمية و المتعلقة بالتعدادات العامة لسكان الاقليم و المساكن و المسوحات الاحصائية الخاصة بالقطاعات المختلفة في الاقليم وذلك بالتنسيق مع الجهاز المركزي للاحصاء في وزارة التخطيط و التعاون الانمائي العراقية الاتحادية.

ثالث عشر: مراعاة سلامة البيئة في الاقليم عند إعداد خطط الوزارة وبرامجها.

تشكيلات الوزاره

المادة الثالثة:

تتألف الوزارة من التشكيلات التالية:

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

اولاً: الوزير: هو الرئيس الاعلى للوزارة و المسؤول عن اعمالها و توجيه سياستها و الاشراف و الرقابة عليها و تصدر عنه و تنفيذ باشرافه جميع القرارات و الاوامر و التعليمات في كل ما له علاقة بمهام الوزارة و تشكيلاتها و صلاحياتها و سائر شؤونها الفنية و المالية و الادارية و التنظيمية وفق احكام القانون و يكون مسؤولاً امام مجلس الوزارءبأعتباره عضواً متضانتاً فيه و له تخويل بعض من صلاحيات الى وكيل الوزراء أو المدراء العامين أو من يراه مناسباً من موظفي الوزارة.

ثانياً: وكيل الوزارة: يساعد الوزير في توجيه الوزارة و الاشراف على شؤونها ضمن الصلاحيات التي توكل اليه، على ان يكون حاصلاً على شهادة جامعة أولية ومن ذوي الخبرة و الاختصاص.

ثالثاً: مكتب الوزير: يديره موظف بدرجة مدير حاصل على شهادة جامعية أولي و يعاونه عدد من الموظفين.

رابعاً: مكتب وكيل الوزارة: يديره موظف بدرجة مدير حاصل علة شهادة جامعية أولية و يعاونه عدد من الموظفين.

خامساً: المستشارون: لا يزيد عددهم عن اربعة وان يكونوا من حملة شهادة جامعية أولية ومن ذوي الخبرة و الممارسة.

سادساً: هيئة الاحصاء في الاقليم: يرأسها موظف بدرجة مدير عام، حاصل على شهادة أولية، و يمارس مهامه وفق الصلاحيات المخولة اليه.

سابعاً: هيئة التقييس و السيطرة النوعية في الاقليم: يرأسها موظف بدرجة مدير عام، حاصل على شهادة جامعية أولية ويمارس مهامه وفق الصلاحيات المخولة اليه وترتبط بها مديريات التقييس و السيطرة النوعية في محافظات الاقليم.

ثامناً: المديرية العامة للشؤون الادارية و المالية: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية أولية و تتولى مهمة تأمين و تنظيم متطلبات العمل و تتألف من المديريات الاتية:

أ- مديرية الشؤون الادارية.

ب- مديرية الشؤون المالية.

ج- مديرية الشؤون القانونية.

د- مديرية الافـراد.

هـ- قسم تصنيف المقاولين.

تاسعاً: المديرية العامة لاعداد و تنسيق الخطط التنموية: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية أولية، و تتألف من المديريات الاتية:

ا- مديرية تنسيق الخطط التنموية.

ب- مديرية التخطيط الاقتصادي.

ئـــەرشيفی ڕۆژنامەی وەقايعی كـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ج- مديرية التخطيط الزراعي.

د- مديرية التخطيط الصناعي.

ه- مديرية التخطيط السياحي.

و- مديرية تخطيط التشييد و الاسكان و الخدمات.

ز- مديرية التخطيط للنقل و الاتصالات.

عاشراً: المديرية العامة لتخطيط مشاريع الميزانية الاستثمارية: يرآسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية أولية، وتتألف من المديريات الاتية:

أ- مديرية دراسة الاولويات للمشاريع.

ب- مديرية توزيع المشاريع.

ج- مديرية جدوى المشاريع التنموية.

حادي عشر: المديرية العامة للتنمية البشرية: يرآسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية أولية وتتألف من المديريات الاتية:

أ- المركز الاقليمي للتطوير الاداري.

ب- مديرية سياسات القوى العاملة و التشغيل.

ج- مديرية سياسات التربية و التعليم.

د- مديرية سياسات التنمية الاجتماعية.

ه- مديرية تكنولوجيا المعلوماتية.

ثاني عشر: المديرية العامة للتنسيق و التعاون الانمائي: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية أولية، و تتألف من المديريات الاتية.

أ- مديرية العلاقات.

ب- مديرية متابعة شؤون الدول المانحة و المنظمات الدولية.

ج- مديرية سياسات تشجيع القطاع الخاص و الاستثمار.

المادة الرابعة:

للوزير التعاقد مع الاشخاص الطبيعية و المعنوية من ذوي الخبرة و الاختصاص داخل الاقليم أو خارجه للقيام بالمهام و الواجبات التي توكل اليهم و للمدة التي يراها مانسبة، وذلك لغرض تحقيق أهداف الوزارة و تحدد حقوقهم و التزاماتهم من قبل الوزير بعد استحصال موافقة رئاسة مجلس الوزراء.

المادة الخامسة:

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی كوردستان

أولاً: يحدد بنظام مهام و اختصاصات تشكيلات الوزارة.

www.mojkurdistan.com

ثانياً: للوزير استحداث أو دمج أو الغاء أي من المديريات أو الاقسام أو الشعب ضمن تشكيلات الوزارة وفقاً لمتطلبات عملها عند الاقتضاء.

ثالثاً: للوزير اصدار التعليمات اللازمة لتسهيل تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة السادسة: لا يعمل بأي نص يتعارض و احكام هذا القانون.

المادة السابعة: على مجلس الوزراء و الجهات ذات العلاقة تنفيذ أحكام هذا القانون.

المادة الثامنة: ينفذ هذا القانون اعتباراً من تأريخ اصداره و ينشر في الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان).

مسعود بارزاني
رئيس الإقليم كوردستان - عيراق

صدر في هەولێر بتأريخ ٢٠٠٦/١٠/١٦ ميلادية
المصادف ٢٤/ رەزبەر / ٢٧٠٦ كوردى

الاسباب الموجبة

بالنظر لاستحداث وزارة في حكومة اقليم كوردستان لتتولى مهام اعداد خطط تنمية الاقليم و تطويره اقتصادياً و اجتماعياً و بشرياً و ثقافياً في ضوء حاجات المجتمع الكوردستاني القائمة و المتوقعة و التعاون مع المؤسسات الحكومية في اعداد الدراسات اللازمة لتطويرها و تحديثها و ادارة استراتيجية التنمية الاقتصادية و الاجتماعية و معالجة المشاكل الاجتماعية المختلفة و تأهيل القوة البشرية فقد اصبح من الضروري تشريع قانون يحدد مهام و اهداف هذه الوزارة و المديريات المرتبطة بها و تنظيم مهام كل منها و لتحيق ما تقدم فقد شرع هذا القانون.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی كوردستان
www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

رئاسة أقليم كوردستان - عيراق

بناءًا على ما شرعه المجلس الوطني لكوردستان– العراق واستناداً لحكم المادة العاشرة/اولاً من القانون رقم (١)لسنة ٢٠٠٥ قانون رئاسة اقليم كوردستان– العراق، أصدرنا القانون الآتي:

قانون رقم (٨) لسنة ٢٠٠٦
قانون وزارة شؤون الشهداء والمؤنفلين لأقليم كوردستان العراق

المادة الاولى :

يقصد بالمصطلحات الاتية المعاني المبينة ازاءها لاغراض هذا القانون.

أولاً: الأقليم : اقليم كوردستان العراق

ثانياً: الوزارة : وزارة شؤون الشهداء والمؤنفلين للاقليم.

ثالثاً: الوزير : وزير شؤون الشهداء والمؤنفلين للاقليم.

رابعاً: وكيل الوزارة: وكيل وزارة شؤون الشهداء والمؤنفلين .

خامساً: المجلس : المجلس الاستشاري للوزارة.

المادة الثانية:

تتولى الوزارة تأدية المهام وتحقيق الاهداف التالية:

أولا:توفير الرعاية المادية والمعنوية لذوي الشهداء والمفقودين والمؤنفلين لتمكينهم من العيش حياة حرة كريمة.

ثانياً:احياء المناسبات الخاصة بذكرى الشهداء والمؤنفلين وتمجيدهم وتخليدهم والعمل على تعريف هذه الجرائم في اوساط العالم محلياً ودولياً.

ئـــــەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ثالثاً: اقتراح القوانين وتعديلاتها لمجلس الوزراء من اجل تحقيق مهام واهداف الوزارة.

رابعاً: وضع السياسة العامة لتنمية موارد الوزارة واستثماراتها ضمن اطار التزاماتهـا القوميـة والوطنية و اهدافها الاجتماعية والاقتـصادية وتنفيـذها بعـد اقرارهـا بموجـب القـوانين النافذة.

خامساً: العمل مع الجهات ذات الاختصاص للاهتمام بالجانـب التربـوي والتعليمـي والثقـافي والاجتماعي والصحي والاقتصادي والاعمار لعوائل الشهداء والمؤنفلين ووضـع بـرامج ومناهج لتطوير ذلك.

سادساً: السعي للنهوض بواقع المشمولين بأحكـام هـذا القـانون مـن خـلال تعـاون وتنـسيق الوزارة مع الممولين الـدوليين والمحليـين والمنظمـات الحكوميـة وغـير الحكوميـة وفـق القوانين النافذة.

سابعاً: توثيق كل ما يتعلق بالشهداء والمؤنفلين وضحايا الاسلحة الكيمياوية لمطالبة الحكومـة الاتحادية والجهات التي جهزت العراق بتلك الاسلحة لتعويض عوائلهم.

ثامناً: العمل بالتنسيق مع الحكومة الاتحادية والمنظمـات الدوليـة الحكوميـة وغـير الحكوميـة لاحالة مخططي ومنفذي عمليات الابادة الجماعية بحق ابناء شعبنا الى المحـاكم المختـصة للقصاص منهم.

تاسعاً: التعاون مع الجهات ذات العلاقة لتأمين السكن لعوائل الـشهداء والمـؤنفلين وضـحايا الاسلحة الكيمياوية.

عاشراً: البحث عن مصير المؤنفلين والمقابر الجماعية وإعادة رفاتهم الى مسقط رأسهم.

تشكيلات الوزارة

المادة الثالثة :

أولاً: الوزير : هو الرئيس الاعلى للوزارة والمسؤول عن اعمالها وتوجيه سياستها والاشـراف والرقابة عليها وتصدر عنه وتنفذ باشرافه جميع القرارات والاوامر والتعليمات في كل ما له علاقة بمهام الوزارة وتشكيلاتها وصلاحياتها وسائرشؤونها الفنيـة والماليـة والاداريـة والتنظيمية وفق احكام القانون.ويكون مسؤولاً امـام مجلـس الـوزراء باعتبـاره عـضواً

ئـــــــــه وشيفى رۆژنامەى وەقايعى كوردستان
www.mojkurdistan.com

متضامناً فيه وله تخويل بعض من صلاحياته الى وكيل الوزارة او المـدراء العـامين او مـن يراه مناسباً في الوزارة.

ثانياً: وكيل الوزارة: يـساعد الـوزير في توجيـه الـوزارة والاشـراف علـى شـؤونها ضـمن الصلاحيات التي توكل اليه من قبـل الـوزير .علـى ان يكـون حاصـلاً علـى شـهادة جامعية أولية إختصاصية.

ثالثاً: مكتب الوزير : يديره موظف بدرجة مدير حاصل على شهادة جامعية أوليـة ويعاونـه عدد من الموظفين.

رابعاً:مكتب وكيل الوزارة : يديره موظف بدرجة مدير حاصل علـى شـهادة جامعيـة أوليـة ويعاونه عدد من الموظفين.

خامساً:المستشارون :لا يزيد عددهم عن اربعة وان يكونوا من حملة شهادة جامعية أولية ومن ذوي الخبرة والممارسة.

سادساً: المديرية العامة للشؤون الادارية والمالية: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوي الخبرة والاختصاص وتتألف من المديريات التالية.

أ- مديرية الادارة والذاتية.

ب - مديرية الحسابات.

ج - مديرية التدقيق والرقابة الداخلية.

د - مديرية الاحصاء والبحوث.

هـ - مديرية التخطيط والمتابعة.

و - مديرية الشؤون القانونية.

سابعاً: المديرية العامة لخدمات ذوي الشهداء والمؤنفلين: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوي الخبرة و الاختصاص وتتألف من المديريات التالية:

أ - مديرية الشؤون التربوية والتأهيلية.

ب - مديرية الشؤون الاجتماعية والصحية.

ثامناً: المديريات العامة لشؤون الشهداء و المؤنفلين في محافظات الاقليم: يرأسها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوي الخبرة والاختصاص وتتألف من المديريات التالية:-

أ - مديرية شؤون الشهداء

ئـــــــەرشيفى رۆژنامەى وەقايعى كـــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ب ـ مديرية شؤون المؤنفلين
ج ـ مديرية الادارة والذاتية
د ـ مديرية الحسابات
هـ ـ مديرية التدقيق
و ـ مديرية الاعلام والعلاقات
ز ـ مديرية الشؤون القانونية

المادة الرابعة:

الهيئة العامة لإدارة واستثمار الايرادات وتتمتع بالشخصية المعنوية والاستقلال المالي والإداري يرأسها ويديرها موظف بدرجة مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوي الخبرة والاختصاص.

المادة الخامسة:

تكون للهيئة ميزانية مستقلة تمول من المصادر الآتية:ـ

أولاً: المنحة السنوية لحكومة الاقليم.

ثانياً: الهبات والتبرعات والمنح.

ثالثاً: عائدات اموال الهيئة.

رابعاً: ريع نشاطات الوزارة والهيئة.

خامساً: ما تدر عليها مشاريعها الاستثمارية.

سادساً: عائدات بطاقات اليانصيب على ان تصدر وتنظم بقانون.

سابعاً: استحقاق الوزارة من تعويضات الحكومة الاتحادية من الاضرار التي اصابت كوردستان ومواطنيها جراء حملات الانفال واستعمال الاسلحة الكيمياوية.

المادة السادسة:

تكون للهيئة مجلس ادارة يشرف على جميع نشاطاتها الادارية والمالية والفنية ويتولى بوجه خاص ما يلي:

ئەرشيفى رۆژنامەى وەقايعى كوردستان
www.mojkurdistan.com

أولاً: العمل على تطوير عمل الهيئة وانظمتها الادارية والمالية والفنية.

ثانياً: وضع سياسة عامة لادارة واستثمار املاك واموال وايرادات الهيئة وفق اهداف الوزارة.

ثالثاً: اقرار الميزانية السنوية للهيئة والحسابات الختامية واجراء التعديلات عليها.

رابعاً: الموافقة على العقود والتعهدات والالتزامات المالية ضمن الميزانية المصدقة للهيئة.

خامساً: تصديق ملاكات الهيئة

سادساً: دراسة المواضيع التي يعرضها عليها الوزير.

سابعا: اعداد تقارير سنوية شاملة عن عمل الهيئة ونشاطاتها لاطلاع الوزير عليها واحالتها الى مجلس الوزراء.

المادة السابعة:

يتألف مجلس ادارة الهيئة من :

أ- رئيس الهيئة العامة لادارة واستثمار الايرادات / رئيساً

ب- المدراء العامين في الوزارة / أعضاء

ج- مدير الشؤون القانونية / عضو ومقرر المجلس

د- خبيرين يرشحهما الوزير ومن ذوي الخبرة والاختصاص في الامور المالية والاقتصادية.

المادة الثامنة:

يعقد المجلس ما لا يقل عن اجتماع واحد شهرياً ويجوز للوزير او رئيس الهيئة العامة دعوته لاجتماع استثنائي.

المادة التاسعة:

تعتبر قرارات مجلس الادارة نافذة المفعول بعد المصادقة عليها من قبل الوزير.

المادة العاشرة:

أولاً: يكون للوزارة مجلس استشاري ويتألف من :

أ- الوزير/ رئيساً

ئەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كوردستان

ب- وكيل الوزارة / عضواً يرأس المجلس في حالة غياب الوزير

www.mojkurdistan.com

ج- المدراء العامين / أعضاء

د- مستشار يختاره الوزير / عضو

هـ- ممثل عن الوزارات التالية على ان لاتقل درجته عن مدير عام (الصحة ، التربية ، الشؤون الاجتماعية ، البيشمرگه ، المالية ، الاعمار ، الثقافة ، الداخلية ، شؤون المناطق خارج الاقليم ، التعليم العالي والبحث العلمي).

ثانياً: يختص المجلس بتقديم التوصيات الى الوزير وتكتسب التوصية صفة القرار الوزاري اذا نال تصديقه.

المادة الحادية عشر:

أولاً: يحدد بنظام مهام وتشكيلات الوزارة واختصاصاتها.

ثانياً: للوزير استحداث أو دمج أو الغاء أي من المديريات أوالأقسام أو الشعب ضمن تشكيلات الوزارة وحسب متطلبات عملها عند الاقتضاء.

ثالثاً: للوزير تشكيل لجان دائمية أو مؤقتة لغرض تحقيق أي من مهام الوزارة الواردة في المادة الثانية من هذا القانون.

المادة الثانية عشرة:

للوزير التعاقد مع الاشخاص الطبيعية والمعنوية من ذوي الخبرة والاختصاص داخل وخارج الاقليم للقيام بالمهام والواجبات التي توكل اليه للمدة التي يراها مناسبةً وذلك لغرض تحقيق اهداف الوزارة وتحدد حقوقهم والتزاماتهم من قبل الوزير وبعد استحصال موافقة رئاسة مجلس الوزراء.

المادة الثالثة عشر:

أولاً: يلغى القانون رقم /٤لسنة/١٩٩٧ قانون مؤسسة الشهيد الصادر عن المجلس الوطني لكوردستان - العراق والقرارات المرقمات ١٨٦ في ١٩٩٩/٦/١٩ و١٢٦ في ٢٠٠٠/١٠/١٧ و ٢٢ في ١٢/كانون الثاني /٢٠٠٥ الصادرات عن ادارة السليمانية.

ثانياً: تؤول وتنقل جميع حقوق والتزامات مؤسسة الشهيد والمديرية العامة للأنفال وملاكاتهما الى الوزارة.

www.mojkurdistan.com

المادة الرابعة عشر:

للوزير اصدار التعليمات اللازمة لتسهيل تنفيذ احكام هذا القانون

المادة الخامسة عشر:

على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة السادسة عشر:

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ اصداره وينشر في الجريدة الرسمية (**وقائع كوردستان**).

مسعود بارزاني
رئيس الإقليم كوردستان - عيراق

صدر فی هەولێر بتاريخ ١٦/١٠/٢٠٠٦ ميلاديه
المصادف ٢٤/ رەزبەر / ٢٧٠٦ ی كوردی

((الاسباب الموجبة))

ما يتمتع به شعب كوردستان من كيان قائم ومتمثل في مؤسسات دستورية، وما يشهده من أمن واستقرار وحرية إنما هو ثمرة لنضالات وتضحيات ودماء مناضلي وشهداء الحركة التحررية لشعب كوردستان وضحايا (الانفال) والقصف الكيميائي كحلقات من مسلسل عمليات الجينوسايد (عمليات الابادة الجماعية) فتقديراً لمكانتهم العالية وإعلاء لشأنهم وإكراماً ووفاء لتلك الدماء الزكية وبهدف ضمان حقوقهم تم استحداث وزارة مستقلة ومتخصصة لهذا الشأن ،ولأجله شرع هذا القانون.

ئەرشيفی ڕۆژنامەی وەقايعی كوردستان
www.mojkurdistan.com

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

رئاسة أقليم كوردستان - عيراق

بناءًا على ما شرعه المجلس الوطني لكوردستان– العراق واستناداً لحكم المادة العاشرة/اولاً من القانون رقم (١)لسنة ٢٠٠٥ قانون رئاسة اقليم كوردستان– العراق، أصدرنا القانون الآتي:

قانون رقم (٩) لسنة ٢٠٠٦
قانون وزارة الموارد المائية في اقليم كوردستان – العراق

المادة الاولى:

يقصد بالمصطلحات الاتية المعاني المبينة ازاءها لاغراض هذا القانون:

أولاً:الاقليم : اقليم كوردستان - العراق.

ثانياً:الوزارة : وزارة الموارد المائية في الاقليم.

ثالثاً:الوزير : وزير الموارد المائية.

رابعاً:الوكيل : وكيل الوزارة.

خامساً:المجلس : المجلس الاستشاري للوزارة.

المادة الثانية:

تهدف الوزارة الى:

أولاً:وضع الاستراتيجيات والسياسات والخطط لتطوير وتنمية واستثمار الموارد المائية (السطحيةوالجوفية) في الاقليم، واعداد دراسات الجدوى الفنية والاقتصادية لمشاريع الموارد المائية. وانشاء السدود والمشاريع الاروائية وصيانتها وتشغيلها وتقييم سلامة السدود واستغلال المياه لتحقيق الاستخدام الامثل للثروة المائية وصيانة التربة ضمن الخطط العامة للاقليم.

ئـــــەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كــــــوردستان

ثانياً:وضع الخطط الخاصة بدرء اخطار الفيضان والسيطرة على السيول واحواض الانهر وتنظيم توزيع المياه والتوعية الشعبية باهمية المحافظة على الثروة المائية.

www.mojkurdistan.com

ثالثاً: تامين المياه للقطاعات المستهلكة للمياه (الزراعة ، مياه الشرب والاستخدامات المنزلية والسياحية ، الاستخدامات الصناعية وتوليد الطاقة الكهربائية...الخ) وفق الخطط المقررة بما يخدم التنمية للاقليم وابداء الرأي في طلبات انشاء المشاريع ذات العلاقة باستخدامات المياه.

رابعاً: الاشراف والمتابعة لتنفيذ مشاريع الموارد المائية وفقاً للخطط المقررة وتشمل السدود والخزانات ومشاريع الري.

خامساً: المحافظة على المياه السطحية والجوفية من التلوث واعطاء الاولوية للجوانب البيئية بما ينسجم مع المعايير الدولية.

سادساً: إتخاذ السبل العصرية بهدف التقليل من هدر المياه اثناء إستعمالها في المجالات المختلفة.

تشكيلات الوزارة

المادة الثالثة:

أولاً: الوزير: هو الرئيس الاعلى للوزارة والمسؤول عن اعمالها وتوجيه سياستها والاشراف والرقابة عليها وتصدر عنه وتنفذ باشرافه جميع القرارات والاوامر والتعليمات في كل ما له علاقة بمهام الوزارة وتشكيلاتهاوصلاحياتها وسائر شؤونها الفنية والمالية والادارية والتنظيمية وفق احكام القانون ويكون مسؤولاً امام مجلس الوزراء بأعتباره عضوا متضامناً فيه وله تخويل بعض من صلاحياته الى وكيل الوزارة او المدراء العامين او من يراه مناسباً في الوزارة.

ثانياً: وكيل الوزارة: يساعد الوزير في توجيه الوزارة والاشراف على شؤونها ضمن الصلاحيات التي توكل اليه من قبل الوزير، على ان يكون حاصلاً على شهادة جامعية اولية اختصاصية.

ثالثاً: المستشارون: لا يزيد عددهم عن اربعة وان يكونوا من حملة شهادة جامعية اولية ولهم خبرة وممارسة.

رابعاً: مكتب الوزير: يرأسه ويديره موظف بدرجة مديرحاصل على شهادة جامعية اولية ويعاونه عدد من الموظفين.

خامساً: مكتب وكيل الوزارة: يرأسه ويديره موظف بدرجة مدير حاصل على شهادة جامعية اولية ويعاونه عدد من الموظفين.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com

سادساً: المجلس الاستشاري للوزارةوتتالف من:-

أ) وزير الموارد المائية / رئيساً.

ب) وكيل الوزارة / عضواً ويرأس المجلس في حالة غياب الوزير.

ج) وكيل وزارة الزراعة.

د) وكيل وزارة البلديات.

هـ) وكيل وزارة الاعمار والاسكان.

ز) وكيل وزارة البيئة.

و) وكيل وزارة الكهرباء.

ي) المستشارون والخبراء من داخل او خارج الوزارة من الذين يرى الوزير مشاركتهم في الاجتماعات .ويجتمع المجلس كلما دعت الحاجة الى ذلك وبقرار من الوزير.

سابعاً: المديرية العامة للشؤون الادارية والمالية: يرأسها ويديرها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوى الخبرة والاختصاص.

ثامناً: المديرية العامة للتخطيط والمتابعة: يرأسها ويديرها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوى الخبرة والاختصاص.

تاسعاً: المديرية العامة للرى والمياه السطحية: يرأسها ويديرها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوى الخبرة والاختصاص.

عاشراً: المديرية العامة للمياه الجوفية: يرأسها ويدرها مدير عام حاصل على شهادة جامعية أولية ومن ذوى الخبرة والاختصاص.

حادي عشر: المديرية العامة للسدود والخزانات: يرأسها ويديرها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوى الخبرة والاختصاص.

ثاني عشر: المديرية العامة للدراسات والتصاميم:يرأسها ويديرها مدير عام حاصل على شهادة جامعية اولية ومن ذوى الخبرة والاختصاص.

المادة الرابعة: للوزير التعاقد مع الاشخاص الطبيعية والمعنوية من ذوي الخبرة والاختصاص داخل الاقليم او خارجه للقيام بالمهام التي توكل اليهم وللمده التي يراها مناسبة بعد استحصال موافقة مجلس الوزراء وتحدد حقوقهم وواجباتهم من قبل الوزير.

المادة الخامسة:

اولاً:تحدد تشكيلات و مهام الوزارة بنظام

ئـــەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كـــــــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ثانياً: للوزير:استحداث او دمج او الغاء اي من المديريات او الاقسام او الشعب ضمن تشكيلات الوزارة وفقاً لمتطلبات عملها عند الاقتضاء

ثالثاً: للوزير اصدار التعليمات اللازمة لتسهيل تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة السادسة:

تحل الوزارة محل وزارة الزراعة والرى اينما وردت في القوانين والأنظمة النافذة والتي تخص الموارد المائية.

المادة السابعة:

على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة الثامنة:

لايعمل باي نص يتعارض واحكام هذا القانون

المادة التاسعة:

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ اصداره وينشر في الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان)

مسعود بارزاني
رئيس الإقليم كوردستان - عيراق

صدر فى هەولێر بتاريخ ٦/١١/٢٠٠٦ ميلاديه
المصادف١٥/گەلاریزان/٢٧٠٦ى كوردى

الاسباب الموجبة

لكون أقليم كوردستان – العراق إقليماً غنياً بالموارد المائية ولأهمية المياه في معظم مجالات الحياة ودورها الكبير في تنمية الاقتصاد وتنظيم العلاقات والسياسات الدولية والاقليمية او المحلية والمتغيرات الحاصلة في البلد ،وبهدف تنمية وتطوير ثروة الموارد المائية والاستخدام الامثل لها فقد اقتضى تأسيس وزارة مستقلة ومتخصصة في شؤون الموارد المائية .ولاجله شرع هذا القانون.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان
www.mojkurdistan.com